

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre ..... 24 korona.
Egy hónapra ..... 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre ..... 28 korona.
Egy hónapra ..... 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
6-hasábos petit sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 18 fillér.

Nyitási sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG

Aradi és csanádi egyesülési
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvénytársaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1900.

PELELŐS SZERKESZTŐ:
Staubert József.

Vasárnap, augusztus 12.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vezércikk: Steiner püspök halála.**
- Közigazgatásunk.**
- Egyről-másról.** Irta: Vay Sándor gróf
- Hátráló kinnaiak.**
- Szegény emberek védelme.**
- Az új király felesküdt.**
- A budapesti anarchista.**
- Steiner Fülöp.** †
- A főszolgabíró úr nótája.**
- Az orvos felesége.**
- Gyilkosság három koronáért.**
- Egy aradi poéta és a király.**
- Párisból.**
- Tárcza: A titok.** Irta: Jakab Ödön.
- Regény-Csarnok: Modern Ophélie.** Fordította: Liptai Imre.

Steiner püspök halála.

Arad, augusztus 11.

Székesfehérvár főpapja rövid pár napi szenvedés után meghalt. E tragikusnak mondható eset előzményei s egyéb körülményei eléggé ismeretesek.

A harcias egyházfő emlékezete, mielőtt a történelemnek átadatnák, a magyar közvélemény ítélőszéke elé kerül, melynek szigorát a halál békéltető angyala sem enyhítheti, mivel hogy az elhunyt merész kezekkel kapott az ország sorsát intéző gyepölőszarak közé s igyekezett azt a nemzeti haladással ellentétes irányba terelni.

A nemzeti közvélemény ítélőszéke a fényes állami javadalom élvezőjétől — mert a magyar egyházi javadalmak *államiak* — első sorban

azt kérdezi, hogy magyar volt-e az ember, és megfizetett-e a magyar állameszmének, amiért őt, az idegen beszármazottat, a szerencse fiává, nagyhatalom és fényes állás részesévé tette? Nem és nem. Neve az olaszból németté lett, ő maga a magyar állam és nemzet egysége és függetlensége ellen harczra kelt klerikális reakciónak fővezére volt, ki rengeteg befolyása és nagy tehetségével odáig vitte, hogy a kereszténységnek küszöbön álló kilencszázéves jubileuma alkalmából az egyházkormányzatában és annak hívei között szakadás készült.

Ily körülmények között érte hirtelenül és váratlanul a szélütés a püspököt, ki talán a magasabb végzet inteimét látta sorsában, megtért és öntudatos állapotának rövid haladékát már csak arra használta, hogy a versengésül szolgáló *ellen-ünnepély* megtartására tett összes intézkedéseket megszüntette és visszavonta.

Az erkölcsi tisztaságú emberről és papról *Hock* János orsz. képviselő, ki az elhunyt megyéjében egykor lelkészkedett, a következő lapunk számára táviratilag küldött megleghangú cikkben emlékezik meg:

Az elhunyt székesfehérvári püspök családja olasz eredetű volt. Atyját még *Della Pietra*-nak hívták, de a soproni németek nyelvérzéke *Steinert* csinált belőle.

Összeköttetéseinek s különösen a primás kegyeinek köszönhetően a székesfehérvári püspökséget, a ki a nagykészségű teológust és kifogástalan erkölcsi életű papot felkarolta és támogatta.

Simor-nak figyelmét már akkor magánvonta, mikor a primás a győri egyházmegyét kormányozta. Ő vitte fel Bécsbe valóságos udvari káplánnak s a felsőbb papnevelő intézet igazgatójának.

Életére döntő befolyást gyakorolt *Hornig* báróval való barátsága, ki a primás jóindulatát iránta fentartotta és folyton élesztette. Így lett nagyváradi kanonokká s *Pauer* halála után *Simor* szülővárosának püspökévé.

Ritka műveltségű, alapos készütségű hittudós volt.

Aquinói Szent Tamás filozofiai rendszere a kis ujjában volt s rendszeres ismereteivel bármelyik teológiai fakultáson tekintélylyé küzdötte fel magát.

Igazi szaktudós, ki életének javát az íróasztala mellett töltötte. Egyetlen gyönyörűsége a könyvtárak katalógusainak átkutatása volt.

Irodalmi működése is csak a szoros értelemben vett szaktudomány folyóirataira terjeszkedett ki. Pedig stílusa erőteljes, zamatos s műveltsége oly tág körű, hogy eszméit majdnem minden európai nyelven képes volt szóban és írásban terjeszteni.

Buzgó életű, hivatásos pap, a ki egyházának érdekeit mindenek fölé emelte, s a meggyőződés lelkesedésével képes volt azokért még a küzdelem terére is lépni.

Igénye egyszerűek s jótékonyasága kifogyhatatlan volt. A vagyont sohasem tekintette másnak, mint eszköznek, mely-

TÁRCZA.

A titok.

Irta: Jakab Ödön.

Mikor az öreg Kereszturi Miklós Gál Mihályéknál a szalonba belépett, a különben is szenvedőnek látszó háziasszony olyan fehér lett, mint a fal. Egyetlen szó nélkül emelkedett fel a puha keveretről s ingadozó, beteges léptekkel támolygott az ősz ember elébe. Szomorú elfogódással nyújtott kezét az első pillanatokban szólani szintén nem tudó öregnek, aztán hangos zokogással oda borult annak kebelére és a legőszintébb fájdalommal hullatta könyeit. Ő is zokogott, a vendég is zokogott, mint akik a veszteséget egyformán érzik.

Pedig még távolról sem voltak rokonok. Mindössze annyiban állt a két család összeköttetése, hogy a Kereszturi Miklós fia a Gál Mihály ügyvédi irodáján bojtárkodott egy esztendő óta s egyszerűszállást és kosztot is ott kapott. Azelőtt a két család egymást jóformán még nem is ismerte.

Miután Gálné a vendége keblén szíve szerint jól kikokogta magát, kibontakozott annak karjaiból, kitörülte szeméből a könnyet s helyet mutatott egy kényelmes karszékben:

— Tessék, kérem!

Kereszturi Miklós oda roskadt a székbe s keserű sóhajtasok között csóváltatta fejét. Több

izben úgy látszott, hogy szólani akar, de a szó mindannyiszor a torkán akadott. Perczek teltek belé, míg sikerült valamennyire összeszedni magát. Akkor is olyan volt a hangja, mintha a föld alól jajgatott volna ki.

— Látja, asszonyom, látja, mit kellett megélnem öreg napjaimra! Egyszerre elvesztetem mindent, ami még kedvet adott ehhez az élethez! Most már történhetik akármi: reám nézve mindegy!

A szép, fiatal asszony reszketve húzta meg magát a diván egyik szögletében s alélten hallgatta a kesergő apa megáradt panaszát.

— Mikor tegnap megkaptam otthon a rendőrség táviratát, azt hittem: meghalok! — folytató az öreg. — De mégse tudtam a nélkül meghalni, hogy még egyszer, utoljára ne lássam a fiamat! Felutaztam tehát és találkoztam véle... Oh, asszonyom, azt csak én tudom, hogy milyen volt e találkozás! Ott fekszik a fiam a bonczoló-teremben, olyan szépen, olyan nyugodtan, mintha csak aludnék. Csupán a mellén van egy piczike kis nyílás, melyen azt a golyót a szívébe röpíté! Tessék elhinni nemcsak az övébe, hanem az enyémbe is!

Az asszony láthatóan összeborzadt és lehunyta szemét, mint aki nagyon fél.

— Aztán legalább ha tudnám, hogy miért cselekedte? De nem hagyott semmit, csak e pár rövid sort, mit a rendőrség ott a szállodában talált s ma nekem átadott.

Széthajtogatta a papirost és töredezett, ful-

dokió hangon olvasta fel arról: „Kedves jó apám! Bocsásson meg, hogy ezt teszem; de meg kell halnom!”

A szegény öreg ember kétségbeesetten csapott öklével a homlokára:

— De hát miért kellett meghalnia?!... Eppen ezt nem értem! Fialat volt, nem látott szükségét, mindenki szerette s szép pálya állt a jövőben előtte. Erthetetlen képtelenség!... Erthetetlen!

Gálnét újból heves zokogás fogta el. Ugy sirt, mintha az a gyász csakugyan az ő gyásza is volna.

A becsületes arcú, őszbe borult öreg hálásan nézett a kesergő asszonyra.

— Oh, beh jól esik, asszonyom, hogy ilyen nemes részvételt osztózik az én véghetetlen bánatomban! Oh, beh jól esik!

Aztán mintha ő maga is igazolni akarná az asszony könyeit, gyöngéd szeretettel kezdet-ke bolygatni a multat:

— Különböznél higgye meg, kérem, ezekre a jóságos könyekre nem is volt érdemem az a szerencsétlen fiú. Hogy ragaszkodott ehhez a családhoz! Hogy szerette ennek minden egyes tagját! Kiváltképp a gyermekeket! Valahányszor ünnepeken hazajött falura, mindig magával hozta azt a kis fényképet melyen a két gyerek önnel le van véve. Ejszakára is oda állította mindig az éjjeli szekrényre. Annyira nem tudott azzal a két kedves, mosolygó arcú gyermekkel betelni. Órák hosszat elnézte a képet s egész izgatott volt, ha pár napig tá-

lyel az irgalmasság keresztény kötelességeit gyakorolhatta.

Erkölcsei nézetei szigorúak és követelők. Fellépése hideg, de tiszteletre gerjesztő volt.

Rómában gyakran megfordult s mély tudománya, feddhetlen papi élete miatt a pápai udvarban nagyon szerették.

József főherceg családjának gyóntató atyja volt, s nagy befolyása volt a főhercegi udvarban. Gondolkodás módját azonban legjobban jellemezte az, hogy helyzetét sohasem használta fel arra, hogy érdekében a főhercegi család tegyen valamit.

Püspöki kinevezése előtt alelnöke volt a Szent István társulatnak s a különböző tannyelvű iskolakönyvek revideálásával és átdolgozásával foglalkozott.

A munka embere volt, a kit benső, erkölcsi szükség utalt a folytonos tevékenységre.

E munkaösztönét pedig vallásos kedélyvilágának szigorú alapelveiből merítette.

Hock János.

Közigazgatásunk.

Budapest, augusztus 11.

Fájdalommal kell konstatálnunk, hogy a kisebb balkán államok kivéve sehol az egész Európában nem panaszkodnak annyit a közigazgatásra, mint éppen nálunk Magyarországon. Közigazgatási mizériáink évtizedes bajunk. Belátták ezt nemcsak kormányaink, hanem közigazgatási hatóságaink is, sőt a municipalizmusnak ama pártpolitikai hívei is, akik ádáz harcot és elkeseredett obstrukciót folytattak a Szapáry Gyula gróf közigazgatási javaslata ellen.

A mai állapotok annyira megdöbbentők, hogy parlamentünk legkiválóbb alakjai az ideai költségvetési tárgyalás alatt a legrikítóbb szinten tüntették fel a hibákat, mulasztásokat és bajokat és olyan őszinteséggel, oly megdöbbentő adatokat hoztak fel, hogy a municipalisták szinte kénytelenek voltak hallgatni és az egy Komjáthyt kivéve senki sem mert védelmére kelné a mai állapotoknak. De sőt maga Kom-

játhy is bevallotta, hogy igenis vannak bajok és azokon segíteni kell.

Hogy gyökeres reformokat kell tehát behozni, a felett már régen tisztában van az egész közvélemény, de az is bizonyos, hogy éppen a mai közigazgatási viszonyok tarthatatlansága még súlyosbítja a helyzetet. Mindenki tudja, hogy efemer intézkedésekkel segíteni nem lehet. Mindenki várakozó álláspontot foglal el.

Ami eddig ez irányban történt, az bizony kezdetnek sem elég, mert nem felelnek meg a követelményeknek. Hátra van még a főmunka: a közigazgatásnak a maga teljességében való reformálása.

Ez a munka a legközelebbi országgyűlési ülészsakra vár. Ezt elodázni nem lehet és nem szabad. A kormánynak soha kedvezőbb alkalom e reform megvalósítására nem volt, mint most.

Éppen ezért üres és alaptalan minden olyan kombináció, a mely az országgyűlésnek az őszszel való feloszlását hirszteli. A feloszlásra egyáltalán semmi ok sincs, sőt éppen az a kívánatos, hogy minden egyéb afférek elkerülésével módot és alkalmat adjon a parlament arra, hogy a budget letárgyalása után mindjárt a közigazgatási reformot vehessék elő.

Ezzel hozhatja helyre éppen ez az országgyűlés némileg azon hibáit és mulasztásait, amiket az elkeseredett és meddő parlamenti harcok eredményeztek.

Hiszszük és reméljük tehát, hogy a parlamenti béke meghozza a közigazgatás várva-várt újjászületését.

TÁVIRATOK.

Megcáfolt mozgólódás.

Konstantinápoly, aug. 11. (Saj. tud. táv.) Az *Agence de Constantinople* illetékes török körökből szerzett értesülés alapján teljesen alaptalannak nyilvánítja azt a külföldön terjesztett hirt, hogy Prizrendben és Ipekben nyugtalanító mozgalom indult meg és hogy Prizrendben újabb támadások fordultak elő.

jára is Kereszturi Miklós törte meg a csendet, ismételten fölvetve azt a kínos, magyarázat nélküli kérdést, mely állandóan gyötörte:

— De hogy mi is vihette azt a szerencsétlen fiut erre a borzasztó lépésre? Mit gondol, ügyvéd ur? Vajjon mi vihette?

Gál Mihály némi zavarral nézett az öregre s úgy válaszolt, mintha éppen semmi kedve sem volna ezzel a kérdéssel foglalkozni.

— Sajnálom, de e tekintetben felvilágosítással én sem szolgálhatok. Amint tetszik tudni, a fia pár hét előtt elhagyta házatát s ott a vendéglőben lakott magányosan. Ezalatt az időrámba se járt és így nem tudhatom: mi történt ott vele?

Az öreg nagyot legyintett kezével.

— Oh, bár ne is bocsátották volna el a házuktól, ügyvéd ur! Tán most nem volna így!

Az ügyvéd idegesen vágta reá:

— Kérem, annak meg kellett lenni.

S legott némileg higgadtan iparkodott meg is magyarázni:

— Tetszik tudni, ő most az ügyvédi vizsga előtt állott. Tanulnia kellett. Némely dolgokat át kellett néznie. Nyugalomra, csendre volt szüksége. Olyan szállásra, tetszik tudni, hol a ki- és bejáró kliensek, a gyerekek s más effélék nem zavarják.

Kereszturi Miklós ebbe valamennyire belé is nyugodott:

— Az is igaz. Belátom

Hanem abba a megfejthetetlen titokba már nehezebb volt belényugodnia! Az öklével hevesen ütött a térdére s megint felveté a kérdést:

A szerb konzul Beigrádban.

Belgrád, augusztus 11. (Saj. tud. táv.) A szerb fölömelésügyi kormány *Veisz Soma* budapesti konzult Beigrádba hivatta a budapesti vásárpénztár ügyében. A felforgó konfliktus most valószínűleg elintézését fog nyerni. A konzul ma Beigrádba utazott.

Belimarkovics.

Belgrád, augusztus 11. (Saj. tud. táv.) Hivatalos helyről tendenciózus koholmányoknak nyilváníják azt a külföldön terjesztett hirt, hogy *Belimarkovics* tábornokot a királyné állítólagos megsértése miatt le-tartóztatták.

A transzváli háború.

London, augusztus 10. (Saj. tud. táv.) A *Reuter*-ügynökségnek jelentik, hogy *Buller* tábornok 9-én tíz mértföldnyi menet után *Beginderlyn* mellett átkelt a Vál folyón.

Egyről-másról.

(A Szepességben. — A mentők ünnepe. — Őszi divat. — Főhercegek a katholicizmus ünnepén. — Kár, hogy nem nősihet a püspök. — Ugron beszél. — Petőfi-relikviák. — A színházak pihennek. — A szezon.)

Az Aradi Közlöny számára írta:

Vay Sándor gróf.

Budapest, augusztus 11.

En magam sem tudom, hány helyen íródott ez a levél. A Szepesség fenyvesei közt, be a Szoroskón át Gömörmegebe, ott végeztem illatozó hársak között, siró zene mellett a rozsnói vasas fürdőben. Minden esztendőben el szoktam én ide járni és kitöltöm a magam 15—20 napját. Egész esztendőben ennyi az én igazi pihenésem. — A *vasra* semmi szükségem, azt a szép halvány asszonyok használják, a kik reggelenként elbolyognak az erdőben és isszák az Anna-forrás vizét. Azt állítják a tudós doktorok, hogy épen olyan gyógyerejű itt a vasas víz, akár Vihnye, vagy Szliács. Csak egy kissé félreesik a gyorsvonatok országutjától s ez teszi, hogy kevesebb a látogatója. Kevés, nagyon kevés.

A nagy csöndességben, magányosságban

— De hát aztán mi történhetett ott vele? Mert a hogy az a fiu engemet szeretett, semmiségért nem okozhatott nekem ekkora bánatot!

Kissé elgondolkozott. Aztán egyszerre csak hirtelen rátette az ügyvéd karjára a kezét s komoly megfontolással szólt:

— Higyje meg, kérem, azt a fiut valami amerikai párbajjal hajszolták belé a halálba. Különbön képtelenség! Lehet, hogy valakivel összeszólkkozott, vagy valami asszony játszott a dologba. Valami efféle.

Az ügyvédnek feltűnően elborult az arca s csak ennyit válaszolt:

— Ezzel már nem szolgálhatok.

— Igen . . . igen! Valami effélének kellett lenni a dologban, — folytatá az öreg, egyre erősebb meggyőződés hangján. — Valami gyáva, haszontalan ember választotta ezt az utat a boszura. Pisztolylyal, karddal nem mert a fiammal nyíltan megmérkőzni, hanem így kísérelte meg a boszuállítás módját. S jól számított, mert tudta, hogy a fiam mindig szavának áll. Ellenben, ha az a nyomorult ellenfél huzta volna a fekete golyót: ugy a halál elől bizonyára megugrott volna eddig valamerre. A nyomorult! . . . a gyáva! . . .

Az ügyvéd kigyult arccal pattant fel székeről e szavak hallatára s váratlan szenvedélyességgel tiltakozott:

— Bocsánatot kérek, de efféléket nem szabad csak úgy vaktában feltenni! Akit nem ismerünk, minek nyilatkozni, minek itélkezni ilyen becsmerőleg arról! Ha már csakugyan amerikai párbaj forogna fenn, ki tudja: nem

vol kellett a gyerekektől lenni. Így volt ez aszszonyom!

Az asszony nyugtalanul mozdult meg a helyén s halovány arca hirtelen piros lett, mint az érc-kályha, mikor nagy tűz lobog benne. Vagy talán nem is pirult el, hanem csak az a fénykéve festette pirosra, melyet a Gellérthegy felé hanyatló nap a színes üvegü ablak egyik vörös karikáján keresztül az arczára vetett.

E pillanatban megszólalt az előszobában az ajtó villamos csengője, mire az asszony izgatottsága tetőfokra hágott.

— A férjem! — mondá, a divánról gyorsan fölemelkedve.

Es amint a férje (egy már jócskán dereadó ember) a szobába benyitott, ő maga hirtelen eltávozott onnan egyik oldalajtón, mint akinek valami nagyon sietős dolga van.

Az ügyvéd mogorván nézett a felesége után, aztán szórakozottan, mesterkelt részvétellel nyujtott kezét a lesujtott apának:

— Magam is igazán sajnálom ezt a szerencsétlenséget!

— Köszönöm, ügyvéd ur! Meg vagyok győződve, hogy a fiamat önök is szerették. Az elébb éppen erről beszélgettünk a kedves ne-jével.

— Oh igen! A feleségemet is nagyon meg-rázta ez eset! — szólt az ügyvéd, kedvetlen tekintetét önkéntelenül ismét az ajtó felé vetve, melyen át az imént az aszszony eltávozott.

Es elhallgattak mind a ketten; hosszan, gondolatokba merülve néztek maguk elé. Utol-

ujságot sem igen olvasok. Csak úgy néha pillantok belé, s ilyenkor átböngészem, mi történik a nagy világban.

A mentők is megtartották a rózsá-ünnepet, Szárazon, vizen és sátrak alatt. Kellemes enyhe volt a városliget levegője s azok a boldogtalánok, a kik most a fővárosban élnek át a kánikulát, tömegesen keresték föl az igazán remek ünnepélyt. Kivált a bazárnak volt óriási kelete. Tizenegy órára csak egy utazó kosár maradt. Ezt nem is vette meg senki, mert még a XX. század blazirt gavallérai is borzadnak a kosártól. Ez volt talán a nyár utolsó ünnepe. Mert lassan, de biztosan közeledik az ősz. Augusztus derekán már hullani kezd a levél, sárgul a mező és a virágok *másodvirágésuak*.

A szabókat már az őszi divat foglalkoztatja. Hála Istennek a zöld színek kezdenek kimeni a divatból s halvány barna és kékes-szürke kockás színeknek engedik át a tért. A jaquet faconja egészen magas lesz s érdekes, hogy a mellény ismét kétsorosra változik. Most feltűnően sok fekete ruha készül Bécsben, mintha a szőke asszonyok a povera donna Margherittát, *Umberto* özvegyét akarnak utánózni.

Augusztus mozgalmi között mindenesetre a katolikusok kilenczszáz esztendősi jubileuma lesz a legnagyobb. Mint nálunk mindig és mindenben, itt is háromfelé váltak a katolikusok. Az egyik rész Esztergomban, a másik Székesfehérvárott, a harmadik Nagyváradon ünnepli meg az emlékezetes napot. Minden ünnepségen jelen lesz egy-egy főherceg, még pedig Esztergomban a király képviseletében *Frigyes*, Nagyváradon *József*, a mi magyar főherczegünk, Fehérvárott pedig a fia, *József* Ágost főherczeg.

József főherczeg Szent-László városát választotta, a mely iránt régi rokonszenvvel viseltetik. Mikor fiai még gyermekek voltak, gyakran megfordultak *Lipovniczky* István püspöknél a ki valóságos rajongó szeretettel viseltetett a szép gyermekek iránt. Ekkor történt egy nagy ebéd alkalmával, hogy a néhai kis László főherczeg, körülnézve a pompás asztalnál, így szólt:

Állott volna-e az az ismeretlen is bátran a szavának, ha őt találja a sors? Aztán nehéz dolog az ilyesmikben itélkeznünk, ha nem ismerjük az indító okokat pontosan!

— Ugyan, kérem, — mondá Kereszturi Miklós, — miféle ok lehet, amit férfiasabban nem lehetett volna sehogy elintézni? Még a legkényesebb esetben is, ha, természetesen, asszony lett volna is szóban: verekedett volna meg a sértett fél, gavallérhoz illően, azt az asszonyt pedig hajtotta volna el, ha érdemes volt rája. Ez még mindig helyesebb eljárásnak volna tekinthető!

Az ügyvéd izgatottan vágott közbe:

— Persze, persze! De hát a nyilvánosság szégyene? Hát esetleg az ártatlan gyermekek?

Erre úgy tetszett, mintha maga is visszadöbbsen volna a saját szavaitól. Nyomban alább szállította hangját s ismét közömbös nyugalmat erőltetve szólt a vendégéhez:

— Egyébiránt bocsánatot kérek, de nekem most sürgős teendőm van. Várnak.

A lesújtott, tépelődő apa felállt és távozott. Természetesen találta, hogy az ügyvéd ur egy kissé izgatott és hogy sürgős teendői vannak. Nem látott semmi különösebbet az egész dologban, annyira elfoglalta lelkét a maga nagy keserősége.

Még az utczán is folyvást csak azt mormolta magában:

— Mert hát mi is történhetett azzal a fiuval? . . .

— Milyen kár, hogy nem nőülhet a püspök bácsi, mennyi jót kapnának mindennap a fiai.

Lipovniczky elmosolyodott s egy magas állású urhoz fordulva szólt:

— Lám, lám, a mi keeves kis főherczegünk a coelibátus ellen agitál . . .

A katolikusokon kívül még a függetlenségi pártiak is készülődnek Szentesen, Szilágy-Somlyón tartanak nagy gyűléseket, és Szilágy-Somlyón a talpfás *Ugron* Gábor mondja a beszédet.

Petőfi halála 51-ik évfordulójának is jut csöndes, áhitatos ünnep. Különben a nagy költő kultuszának emelésére most a Petőfi-társaság nagy mozgalmat indított. *Kéry* Gyulát, a jeles fiatal poetát és zeneszerzőt bizta meg a Petőfi-relikviák összegyűjtésével. A ki ismeri az 1848—49-ik év gyűjteményes történetét, azt, a melyet *Kéry* Gyula állított össze, bizonyára örvend, hogy a relikviák gyűjtését ilyen avatott kézre bízták s hogy ezt is olyan lelkiismeretesen, érdekesen állítja majd össze *Kéry*, mint előbbi nagybecsű munkáját.

A színházak még mindig pihennek. A világ mind a négy sarka felé üdülnek a primadonnák. A legnagyobb szenzáció *Ujházy* mester vendégszereplése a budai arénában. A Falu rossza *Gonosz* Pistája kabinet alakítása *Ujházy*nak s ezért minden este tömegesen zárandokolnak át Budára a pestiek.

A nagy pangás még tíz napig tart. Akkor a Szent-István napi lóversenyek az arisztokráciát, a régi hagyományos szokás pedig a jó vidéket, csalja föl a fővárosba. A budapesti megelőzőleg most Tatra-Lomniczon vannak a versenyek, s a kies üdülőhely néhány napra valóságos főuri teleppé válik. Már ekkor sem lehet szobát kapni. Általában a tátrai fürdők tömve vannak. Tátrafüreden ma *Frigyes* főherczeg nyaral családjával, a ki nagyon szereti a fenyvesek vadregényes világát.

Csorbának is meg van a maga közönsége, a hol *Szentiványi* József urunk-bátyánk ma is a régi szives vendégszerető házigazda, s nagyreményű fiát is oktatja már ebbe az igazi magyar nemesuri mesterségbe.

Hátráló kínaiak.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, augusztus 11.

Oroszország működéséről ismét megindultak a hírek s lépései most sem kevésbé szerencsések, mint a multkor. Az oroszok, úgy látszik, jobban elbánnak a kínai lázadókkal, mint a helyi ismeretekre támaszkodó japánok, a kik csaknem minden ütközetben csodálatosan sok embert vesztenek.

Es Oroszország nem állapodik meg egyhamar. Eddigi sikerei újabb lépésekre sarkalják. Most még 10500 katonát akar Kinába szállítani s ez iránt szerződést kötött egy hajóstársasággal. Ezenkívül várható még újabb expedíció Belgium részéről is, a hol eléggé érdeklődnek a keleti dolgok iránt. A belga légió 1200 emberből és 20 ágyuból áll, de a király kijelentette, hogy további áldozatokra is hajlandó.

A szövetséges csapatok pedig megindultak valahára. S hozzá: oly sietséggel közelednek Pekinghez, hogy, mint sanghai-i táviratok jelentik, a kínaiak nagyon megremültek. A régens császárné naponként haditanácsot tart.

Ma érkezett távirataink a következők:

Pétervár, augusztus 11.

A vezérkar tegnapi kelettel a következő jelentéseket kapta: *Gribszki* tábornok jelenti: Az Aigun mellett e hó 4-én vívott kemény harcz azzal végződött, hogy az ellenség futásnak eredt részint Cicikar irányában, részint lefelé az Amur folyó mentén. *Renenkamp* tábornok 6-án a cicikari uton előrenyomult egy lovashadoszloppal és tüzéséggel s másnap Aigun mögött 45 versztnyre egy kínai seregre bukkant, a mely 300 főnyi gyalogságból, 400 főnyi lovasságból és 12 ágyuból állott. A hegyes terep lehetetlenné tette, hogy a lovasság rohamot intézzen az ellenség ellen. *Renenkamp* segédcapatokat kapott minden fegyvernemből.

Pétervár, augusztus 11.

Gribszki tábornok nagyon dicséri *Szubotics* tábornok energiáját és a blagovjescsenszki csapatoknak és néhány odavaló lakosnak vitézségét és derék magatartását.

Pétervár, augusztus 11.

Kína belsejéből, különösen Hunan és Hupe tartományokból 12,000 főnyi kínai sereg tart Peking és Tiencin felé, a hol erősen elsánczolják magukat és a Paiho folyóban kövekké megrakott bárkákat sülyesztenek el.

Pétervár, augusztus 11.

Pflug ezredes jelenti Port-Arthurból 5-iki kelettel: *Fleischer* tábornok gyalogsággal, tüzéséggel és két század vasuti lovasorséggel előrenyomult Inkai és Gaicsau felé. *Korucsenkov* ezredest utasították, hogy Gaicsaut kelet felől támadja meg. *Dombrowszki* ezredes Tasicau felől északon nyomult előre és önkénteseket és kozákokat küldött ki a végre, hogy az ellenség visszavonulásának útját elvágják, mialatt *Fleischer* tábornok serege Inkau felől előnyomul. Mikor a kínaiak észrevették, hogy az oroszok minden oldalról előnyomulnak, futásnak eredtek kelet felé. A 35 versztnyi uttól kifáradt csapatok nem üldözheték őket tovább. Az oroszok tizenkét régi ágyut, sok puskát és lövészert ejtettek zsákmányul. Az oroszoknak kevés veszteségük volt.

Jokoháma, augusztus 11.

Hivatalosan jelentik: A Japánok Peicangnál 200 embert veszítettek halottakban és sebesültekben.

Kopenhága, augusztus 11.

A Kelet-ázsiai társaság nevű dán gőzhajóstársaság szerződést kötött az orosz kormányval, 10500 katonának Kinába szállítása végett. A csapatok Pétervárról és Odesszából indulnak el. A csapatok elszállítása végett a társaság 14 idegen gőzöst bérelt.

Brüsszel, augusztus 11.

Bartels alezredest kinevezték a Kinába induló belga expedíció parancsnokává. A légió 1200 emberből és 20 ágyuból áll.

Brüsszel, augusztus 11.

A király kijelentette, hogy ha a körülmények szükségessé teszik, további áldozatokra is hajlandó és újabb expedíciót küld Kinába.

London, augusztus 11.

Sanghai-ból érkező táviratok szerint a szövetséges csapatok kiindultak Peking felé és oly gyors tempóban haladnak, hogy Pekinget nagy rémület szállta meg. A régens császárné fölötté aggódik a fenyegető veszedelmek miatt és naponként hadi tanácsot tart.

Berlin, augusztus 11.

A fővezér felesége követni fogja a férjét a harczterre. *Waldersee* grófné, mielőtt Kinába indulna, *Hornoverben* buczuzik el ismerőseitől. *Hannoverben* ez alkalommal nagy rózsá-ünnepet rendeznek, a melyre *Vilmos* császárt is várják.

London, augusztus 11.

Pekingből jövő távirat jelenti: Az angol követség palotájába zárkózott európaiak *julius hó közepe óta nem ettek húst*. Akkor ették meg az utolsó lovakat és kutyákat, azóta nagyon silány eledelen tengődnek. Sürgősen várják a szövetséges csapatok megérkezését, mert hamarosan meg nem érkeznek, nem védetik magukat. A sovány táplálék anyyira elgyöngítette őket, hogy kénytelenek volnának rövid idő alatt megadni magukat.

Páris, augusztus 11.

A párisi kínai követség levelet kapott Oroszországból. A követségi titkár fölbonthatta a levelet, a melyben virágokat talált és néhány perc múlva rosszul lett. Az előhívott orvosok konstatálták, hogy a virágok meg vannak mérgezve. A levelet Cservinceza Julia nevű orosz nő küldte akit ma letartóztattak. Cservinceza Julia állítólag örült.

SZINHÁZ ES IRODALOM.

A színház műsora:

Vasárnap: Délután: Sötét titok, szimf. Esté: A szinitanoda, operette.

Hétfő: Szünet.

Kedd: B. A. L. E. K., operette.

* **Szinitanoda.** Szép számú közönség mutatott ma a Szinitanoda vaudvillen, mely az igazgató jóvoltából valóságos látványos darabbá változott. A nagy bazin derekosan bevált; az első felvonásban a női kar teljes számban beléugrott és vigan lubiczolt a hős idő dacára a vízben. A darabban szereplők közül Felhő Rózi annyi bájjal alakította a chansonett színésznőt, hogy Párisban, a Chanson hazájában sem találni különbet. Dalait, kupléit oly vervevel és élénkséggel énekelte, hogy a közönség szinte felvillanyozva zajos tapsokkal kényszerítette minden egyes dalának megismétlésére. Rédei Szidi ma egyikét a legszebb sikerének regisztrálhatta. A második felvonásban belépőként énekelte az Arditi-valszeret. Gyönyörű koloraturájával, behizelgő szép hangjával zajos tapsokat aratott és ő is megismételni volt kénytelen minden dalát. Szép sikert ért el Szadai is, ki erős komikummal neveltette meg a közönséget, egyes kupléival pedig oly zajos tapsokat kapott, minőt férfi színész nem igen tudott még nálunk elérni. A többi szerepekben Fenyéri, Mezey, Nyilassy igen jók voltak. Ugyesen játszottak még Tolnainé, Harmath Józsa és Turi Mariska. Az előadás végén Rodans Lajos akrobata hajmeresztő mutatványaival lepte meg a közönséget.

* **A sötét titok** most vasárnapon először kerül színre délután a leszállított helyárok mellett. Ez előadás keretében is föllép Rodans akrobata.

— **Szendrey Mihály új társulata.** Kassáról írják lapunknak: Rövid idő múlva befejeződik a nyári szezon — szeptember havában szünet lesz — aztán októberben kezdetét veszi a kassai új színház második művészi éve. A kassai színház igazgatósága most teszi közzé a társulat új névsorát. Csurgai Adél helyett coloratur énekesnőnek B. Ruzsinszky Ilona szerződött, Szönyey Ilona állandóan szerződötve lett, Szélessy Emília helyét H. Csillag Amália foglalja el az új naiva Baróthi Irma lesz Tájkeri Berta zárja be az ujonnan szerződötött női tagok névsorát. A férfi tagok közül a színigazgatóvá lett Halasy helyett operette bufó és rendezőnek Andorfy Péter, az aradi színtársulat művezetője szerződött. Állandó vendégszereplő Dezső Józsefen kívül Mészáros Lajos lesz. Az Aradon ismert színésznők és színészek közül tovább is Kassán maradtak: György Ilona,

Rontay Boriska, Lubrinicz Julia, H. Kőrösi Juci, Czene Stefi, Németh János, Hunyady József és Szebenai Antal.

* **Képes utmutató.** A bécsi világhírű Hartleben cég kiadásában *Illustrirter Führer durch Ungarn Croatien und Slavien* czimen egy rendkívül hasznos és művészi összeállított képes utmutató jelent meg német nyelven hazánkról. A könyv, melynek Alföldi Bela dr. a Pester Lloyd szerkesztőségének tagja a szerzője, az első munka nálunk, a mely kimerítően, s a viszonyok alapos ismertetésével mutatja be irásban és képen hazánkat a külföldi utasok előtt. A 18 ivre terjedő vasos, apró betűs mű a vasuti vonalak szerint van összeállítva. A magyar államvasut, a kassa-oderbergi és déli vasut vonalaihoz vannak aztán beosztva a vicinálisok, ott, a hol csatlakoznak az említett fő vasutak vonalaival. Városról-városra, állomásról-állomásra vezet bennünket dr. Alföldi kétágu utmutatója, mindenütt bőven ismertelve a vidéket, történelmi nevezetességeket, meséket, mondákat, emlékeket, melyek az illető helyhez fűződnek. Ott találja az utas egyszersmind a tarifákat a szállóktól kezdve a bérkocsik viteldijáig. Szóval nagyon hasznos és praktikus könyv ez az utmutató, mely szakítva az eddigi utazással, mindenütt első sorban a hivatalos magyar nevet említi a helységeknek. A könyv, melynek 6 korona az ára, hivatva van a kereskedelmi miniszternek az idegen forgalom emelését célzó akcióját elősegíteni, s mivelhogy művészi-sen van összeállítva, igazán megérdemelné, hogy mielőbb magyarra is lefordítsák.

Szegény emberek védelme.

Előkelő jogász emcer írta ezt a sok igazságot tartalmazó, érdekes cikket:

Arad, augusztus 11.

A napilapokat bejárta az a hír, hogy az igazságügyminiszterium törvényjavaslatot készít elő a melylyel a házi butorok kivételének a végrehajtási foglalatás alól. Ez intézkedést mindenki bizonyára a legnagyobb örömmel üdvözli, mert ez hivatva lesz a kétségtelenül meglévő szociális bajt enyhíteni.

Hiányzott ugyanis törvényünkben eddig oly intézkedés, a mely szerint a házi butorok kivételtek a végrehajtás alól.

A végrehajtási törvény 51. §. h.) pontja nem elégséges a családok érdekeinek megóvására és így nagyon helyénvaló oly intézkedés, amely szerint a végrehajtást szenvedő és családjának használatára szolgáló butorok nem foglalhatók le.

A törvény 54. §-a akként rendelkezik, hogy a tisztviselők fizetésének csakis egy harmada vehető végrehajtás alá és minden körülmények között 800 frtnak érintetlenül kell maradnia. Már most tegyük fel, hogy egy 4000 frt évi fizetéssel javadalmazott magas állású tisztviselő ellen foganatosítanak végrehajtást, akkor a törvény gondoskodik arról, hogy 2666 frt 66 krnyi fizetése ne legyen lefoglalható, annyi maradjon magasabb igényű szükségleteinek fedezésére, biztosítja tehát ekszisztenciáját. Azonban arról nem gondoskodik, hogy az álláshoz mért butorokat megtarthassa, hanem ma ki van téve annak, hogy összes butorait elárverezhetik.

Ez kétségtelenül nagy inkonzekvenzia. Ha gondoskodni kívántak arról, hogy a tisztviselőnek maradjon a fizetéséből annyija, a mennyiből valahogy megéi, úgy nem szabad őt kitenni annak, hogy az élet fentartásához nélkülözhetetlenül szükséges butorzattól megfosztassák.

De sokkal nagyobb jelentőségű a célba veendő intézkedés a szegényebb néposztályra nézve. Ha a szegény iparosnak elkótyavetyélik csekély értékű butorait, úgy egyszerűen földönfutóvá tették. A mig megvan szerény butorzata, kap lakást, van otthona, de ha megfosztják őt a butoroktól, úgy rendes házba nem bocsájtják be lakónak, nincs teljes otthona, hajléktalanná lesz. A hitelező érdekét nem moz-

ditja elő az ily csekély értékű butorok elárverezése: mert rendszerint alig folyik be annyi, amennyi az árverési költségeket fedezné.

Azontul a butorok lefoglalása jelentékenyen szaporítja a bíróság dolgát. A szegény ember nem igen akar megválni házi berendezéseitől. Ha lefoglalják ezeket, megindítják az igénypert, a bíróság rémét. Csak látni kell, mily erőlködések folynak, hogy a butorokat megmenthessék. Az árverésen megveszi azokat valami jó barát, az odakölcsönzi a végrehajtást szenvedőnek, vagy odaajándékozta feleségének, vagy kiskorú gyermekeinek, természetesen az árvaszék hozzájárulásával.

A legutóbbi módot találták a legpraktikusabbnak, mert az árvaszék saját ügyésze által indítja meg az igénypert, nem kell tehát arra költekezni.

Am ha törvényhozási okból kimondják, hogy a butorokat nem lehet lefoglalni a hitelezők követelése fejében, úgy elvárható, hogy ugyanezt a szabályt állapítsák meg a közadók és az ezek módjára bahajtandó egyéb követelések tekintetében is. Ha az állam örködik a fölött, hogy a gyengébb megvédessék és a legszükségesebb butoraitól meg ne fosztassák, ha feladatává tette, hogy polgárait az elzülléstől, a végpusztulástól megmentse, akkor neki kötelessége a jó példával előljárni, le kell mondani azon kiváltságáról, hogy ő követeléseinek kielégíthetése végett polgáraink bármily vagyonaéhoz hozzányulhasson. A butorok elárverezésének megszüntetése lévén a cél, az állami követelések kiváltságos volta nem indokolja azt, hogy ezek fejében az árverés meg legyen engedve. Annak a szerencsétlen polgárnak tökéletesen mindegy, akár hitelezője, akár pedig az állam adta-e el butorait, ha ezeket meg kell tartani részére, úgy semmi kivétel sem statuálható.

Magától érthető, hogy a célba vett reform a végrehajtási törvény novelláris módosítása alkalmával nyerne megoldást. Végrehajtási törvényünk úgy nagyjában jónak bizonyult, azonban a gyakorlat folyamán hiányai is kiűntek.

Igy például nagy visszaélésre szolgáltatott okot a végrehajtási törvény 172. §-ának utolsó bekezdése, amely szerint, ha több birtokrészletnek egy része az árverésen olyan áron adatott el, hogy a telekkönyvi állás figyelembevételével s egyszersmind az előnyös tételek valószínű összegére való tekintettel, a végrehajtató követelése járulékaival együtt a már elárverezett ingatlanok vételárából kétségtelenül megtérül: a további árverés felfüggesztendő.

A végrehajtást szenvedő, kinek az volt az érdeke, hogy az árverésre kitűzött ingatlanok annál tovább tulajdonai maradjanak, a következőleg használta ki a törvény eme hiányát: 25 parcella volt külön árverésre kitűzve 25—50 frt becsárban. A végrehajtást szenvedő kijelölt egy parcellát, egy fölfogadott embere le tette a 2000 frtot, az leűtetett rá és ekkor alperes előállott a hiteles telekkönyvvel, kimutatta, hogy a 2000 frtból a végrehajtató követelése kétségtelenül kielik és a most idézett törvény alapján követelte a további árverés felfüggesztését. Ezt a komédiát annyiszor űzhette, ahány parcellából állott ingatlana és hosszú időre kihuzhatta hitelezői kielégítését.

Hasonló visszaélésre nyujt alkalmat a törvény 180. §-a, mely szerint az árverés jogerőre emelkedése után az árverési vevő birtokba vezetik és mindaddig birtokban marad, mig a visszavevés következtében az új vevőt birtokba nem vezetik.

Mindezekből kitűnik, hogy a végrehajtási törvény reformra szorul.

Az új király felesküdt.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, augusztus 11.

A temetés után még a gyásznak és visszaemlékezésnek szentelik az időt Romában és az egész Olaszországban. A királyi család a legmélyebb gyászban tölti a napokat, a politikai zivatarok is elültek egy időre, vagy legalább is szüneteltek.

Ma volt az első kivételes nap, mely a nyomasztó gyász feketeségét némileg enyhítette: ma esküdt fel *III. Viktor Emánuel*, az olaszok új királya, a meggyilkolt *Umberto* fia.

A nyomasztó hangulat hatása alatt is megindító, lelkes volt ez az ünnepélyes aktus. Az új királyt a legnagyobb szeretettel fogadják s uralkodásához a legszebb reményeket fűzik. A fiatal király amnesztiával akarja kezdeni a trónfoglalást, ami egész Olaszországban jó hatást tett.

Sokat foglalkoznak most Olaszországban azzal a kérdéssel, hogy a halálbüntetést ismét behozzák, de attól tart a kormány, hogy az ellenléte miatt újra megkezdődik az obstrukció és ezért nagyon kérdéses, hogy a javaslatot be-terjeszti-e a kamarának.

Mai távirataink a következők:

Róma, augusztus 11.

III. Viktor Emánuel király ma tette le az esküt az alkotmányra a parlament színe előtt. A szenátus üléstermét erre az alkalomra fényesen díszítették a gyász jelvényeivel. A padok és a karzatok mind ezüstszegélyű fekete posztóval voltak bevonva. A trón azon a helyen állott, ahol különben az elnöki emelvény van.

A terem zsufolásig megtelt szenátorokkal és képviselőkkel. A karzatokon az idegen küldöttségek, az állami méltóságok, a diplomáciai kar és a hatóságok fejei foglaltak helyet. Helyszüke miatt mást alig hívtak meg.

A királyi menetnek a Quirinálból való elindulását ágyulövés jelezte. Elsőknek *Heléna*, *Margit* és *Mária Pia* királynék érkeztek meg a savoyai ház hercegnőivel. A királynékat és a hercegnőket a főkapu előtt felállított pavilonban a szenátus és a kamara küldöttsége fogadta. A küldöttség a királyi páholyba kísérte a királynékat, a hercegeket és az idegen vendégeket. Mikor a fejedelmi személyek a terembe léptek, a jelenlevők lelkes óvációkban részesítették. Néhány perczel később megérkezett *Viktor-Emánuel* király, akit az aostai herceg, a torinói gróf, a genuai herceg és a legfőbb udvari méltóságok kísérték. A pavillon alatt a parlament küldöttsége és a miniszterek fogadták a királyt, a kik azután a szenátusba kísérték. Mikor a király belépett a terembe, az összes szenátorok és képviselők lelkes éljenzésben törtek ki.

Viktor Emánuel király helyet foglalt a trónon, a melytől jobbra az aostai herceg, a torinói gróf és a genuai herceg állott. *Saracco* miniszterelnök és belügyminiszter átvette a király parancsait és megkérte a szenátorokat és képviselőket, hogy foglaljanak helyet. Azután bejelentette, hogy a király azért hívta össze a szenátust és kamarát, hogy letegye az alkotmányban előírt esküt.

Erre azután felállott *III. Viktor Emánuel* király, vele együtt az összes jelenlevők, belérvén a királyi család tagjait is, és hangos szóval felolvasta a kö-

Isten és a nemzet színe előtt esküszöm, hogy az alkotmányt hiven fogom megtartani, a királyi hatalmat csakis a törvények szerint és a törvények értelmében fogom gyakorolni, hogy minden polgárnak jogosult igényei szerint teljes igazságot fogok szolgáltatni és magatartásomat minden ügyben egyes-egyedül a nemzet érdekének, virágzásának és fejlődésének szempontjából fogom berendezni.

A mint a király befejezte az eskü felolvasását, az egész teremben lelkes éljenzés hangzott fel. A király ezután három feketeszélű pergamentlapot irt alá, a melyeket az igazságügyminiszter eléje terjesztett és a melyeken ugyanaz az esküforma volt, a melyet a király felolvasott. A három okirat közül egyet az állami levéltárban, a másik kettőt pedig a szenátus és a kamara irattárában őrzik meg.

Gianturco igazságügyminiszter felolvasta azután a szenátorok eskümintáját. A szenátorok testületileg esküdtek meg, úgy, hogy mindnyájan hangosan kiáltották: *Esküszöm!* Azután a miniszterelnök felolvasta a kamara tagjainak esküformáját, a melyre a képviselők éppen úgy esküdtek meg, mint a szenátorok.

Róma, augusztus 11.

Az eskü letétele után *III. Viktor Emánuel* király elmondotta trónbeszédét.

— Első gondolatom — így kezdte — az olasz népnek szól: ez pedig a hála és szeretet gondolata, azért a részvétért és kegyeletért, melyet boldogult atyám ravatalánál az egész nemzet kifejezésre juttatott.

Emelt fővel szentelem az országnak teljes erőmet, a melylyel rendelkezem s egész hatalmam az uton, melyet hazám és őseim példája állít elém egy szabad állam fenntartására.

A király idézte most Nagylelkű *Károly* szavait, a ki a szabadságot, ezt a drága kincset, ráoktrovalta az országra. Hangsúlyozta, hogy szent lesz előtte nagyatyja példája is, ki Olaszország egyesítésének munkáját befejezte és szent lesz boldogult atyjáé, ki élte utolsó napjáig ápolta a szabadságot, valamint a nép érdekeit, kinek munkáját fenkölt lelkű hitvese bájával és szeretetével aranyozta be s ki a szabadságszerető olasz szellemet az ő agyába is bevészte.

— Épp így fogja művem támogatni — folytatta a király — az én fenkölt lelkű nőm, ki testestől-lelkestől osztja az olasz nép iránt való szeretetemet s a ki Olaszországot önmaga választotta második hazájának.

Hosszasabban vázolta a trónbeszéd ezután Európa népeinek részvétét *Umberto* király tragikus halála alkalmából és érintette a részvétáviratokat és leveleket, melyek a föld minden tájáról érkeztek. Majd az ország belső- és külső békéjét hangoztatta s kérte népét, hogy szabadságszeretében istápolja az egyetértést, szeretettel s kölcsönös munkássággal, vele vállvetve működjék a haza felvirágoztatására, boldogulására. A törvényekkel s azok pontos alkalmazásával mindenki a maga javát mozdítja elő. A monarchiának és a parlamentnek szolidárisan kell lennie.

Igy fejezte be a király trónbeszédét; — Szeretettel és bizalommal foglalom el a királyi trónust. Legyen irányomban is épen oly szeretet és bizalom, mint a minővel én viseltetem népem iránt és akkor emberi hatalom nem lesz képes lerontani azt a munkát, a mit elődeim megkezdtek és megalkottak. Az egységért, a szabadság nagy vívmányáért s azok fenntartásáért mindent el kell követnünk.

Istent hívom tanuul arra, hogy egész életemet, egész jövőmet csak a haza javára és boldogítására akarom és fogom szentelni! . . .

A gyönyörű trónbeszédet viharos tetszéssel és éljenzéssel fogadták. A beszéd már rég elhangzott, mire a király leszállott a trónusról s a tetszés zaja még hosszú ideig tört ki örömteljesen a jelenlevőkből. A királyi párt, mikor visszavonult a Kvirinálba, a fellelkesült népzajosan ünnepelte, úgy, hogy *Viktor Emánuel*nek és a királynénak kétszer is meg kellett jelennie az erkélyen az örömmámorban uszó, viharosan tüntető nép előtt.

Róma, augusztus 10.

Crispi a római *Tribunában* a következőket írja a helyzetről:

A körülmények, melyek között *III. Viktor Emanuel* hirtelen trónra jutott, megkövetelik, hogy a becsületes emberek tömörüljenek. A nép tekintszen bizalommal új királyára, mert reá nehéz terhek sulyosodnak. De reméljük, hogy feladatát sikerrel fogja meggyőzni. A parlamentre is nagy terhek várnak és ezeknek elseje és legfőbbje a munkás-törvény revíziója lesz.

A budapesti anarchista.

(Imádságos könyv, mint lázító röpirat.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, augusztus 11.

Két nap előtt a főváros határában lévő Törökvész dűlőben egy rendőr egy magas termetű fiatalembert látott ögyelegni. Öltözéke arra vallott, hogy nem magyarországi származású. A viselkedése is feltűnt a rendőrnek, aki igazolásra szólította fel.

Az idegent nem lepte meg a rendőr felépése. Nyugodt hangon adta elő, hogy *Tresza János* a neve és származására nézve magyar.

A rendőr az idegen iratait kérte, de ez semmiféle irást nem tudott előmutatni. A rendőr erre kötelességéhez hiven bekísérte az idegent a II. kerületi kapitányságra. Itt sikerült bebizonyítania, hogy valóban *Tresza János*nak hívják.

— Miért jött most Budapestre? — kérdezte a rendőrkapitány?

— Munkát keresni.

Az ember szerfelett gyanusnak tűnt fel a kapitány előtt, aki elrendelte a megmotozását. *Tresza János* hevesen tiltakozott a motozás ellen, de lefogták s kikutatták zsebeit. Azokból pedig meglepő dolgok kerültek elő.

Egy hosszú élesre fent vadászkést találtak nála, aztán egy finommivű, jó szerkezetű pisztoly került elő és ötven töltény. Aztán irások, rejtélyes, a be nem avatott előtt érthetetlen tartalmu levelek s végül nyomtatványok, a legláztatóbb tartalmu anarchista levelek.

Tresza János Abauj-Tornamegyében született, gyermekkorában Amerikában élt, magyarul jóformán már el is felejtett. Angolul és tótul folyékonyan beszél, a német nyelvet tőri.

Tresza Jánost, akinél százötven korona készpénzt is találtak, letartóztatták. Nemcsak

az valószínű, hogy anarkista, de az is, hogy bűnös szándékkal jött Budapestre. Erre vall a pisztoly is, de különösen az 50 töltény.

Erre az anarkista letartóztatásra — mint tudósítónk táviratban jelenti, a budapesti rendőrség ma a következő hiteles értesítést adta ki:

A ma megjelent lapok némelyike hosszú közleményt hoz egy anarkistáról, a kit a budapesti rendőrség elfogott s a kinek ügyét állítólag most széleskörű, de egyelőre titkos tartott vizsgálatot vezet.

Az állítólagos anarkistánál a lapok szerint anarkista iratok és gyilkoló szerszámokat találtak. A rendőrség szerint a lapoknak ez a közleménye teljesen téves információ alapján. Tresza János, a sajtóiroda szerint „mondva csinált” anarkista, egy közönséges tót napszamos, aki az anarkizmusról halvány sejtélemmel sem bír.

Az illető 1879-ben született Kavecsán. Mint 13 éves fiú, atyjával kivándorolt Amerikába, ahol együtt dolgoztak valamelyik bányában. A múlt év szeptemberében mind a ketten visszatértek Kavécsára. Az öreg feleségét látogatta meg, azután magával vitte Amerikába.

A fiú itt maradt addig, míg apja az utiköltséget meg nem küldte. Ez egy hét előtt érkezett meg s Tresza rögtön utnak is indult Amerika felé. Budapest utjába esvén, bejött a városba, de eltévedt kóborlásai közepette. Vett magának egy revolvert, mert azt mondták neki, hogy Amerikában most arra szükség lesz, majd meglátott egy bosnyák házalonál egy kést, amely igen megtetszett neki s megvette anyja számára husapritónak.

Miután nem talált vissza a pályaudvarra, lefeküdt Budán egy utszéli árokba, hogy ott töltsze az éjjelt. Itt fogta el a rendőr is. Megmotozásakor nem anarkista iratokat, hanem csak — egy tót imádságos könyvet találtak nála.

Tresza egyébként is csak tótul beszél s rendkívül fogyatékos műveltsége van. Miután utlevele nem volt, mint foglalkozás- és lakás nélküli embert Kavécsára toloncolják.

SPORT.

+ Az arad-hegyvidéki turista-egyesület tagjait ezennel fölkérjük lömegesen jelentkezni a piski-petrozsény-szurduk-lupényi kényelmes és úgy szólván semmi gyalogolással nem járó olcsó és gyönyörű kirándulásra és esetleg a Paringsucsi fáradságosabb utra is. A költségek a háromnapos kirándulásra nem fognak egészen 30 koronát kitenni, melybe 16:50 koronával a teljes vasuti jegy is be van számítva. Indulás f. hó 18-án szombaton d. u. fél 5 órakor az aradi állomásról. Visszaérkezés Aradra f. hó 21-én, reggel 10:50 órakor. Jelentkezhetni f. hó 16-án csütörtökön délig Kádas Antal vasuti titkár hivatalában Arad, (Csanádi-vasutak palotája II. em.) A jelentkezésnél 10 korona előre letendő, melyből az esetleg előre rendelt dolgok költségei fedeztetnek és a maradvány utólagos elszámolás mellett a befizetőknél visszatérítettik. Az A. H. T. E. elnöksége.

+ A vingai football-club a napokban alakult meg és már be is rendezte játszó terét a vasuti park mellett. A club elnöke Schäffer József, tagjai: Csáky István, Klemann Sándor, Radu Aurél, Rolkó Rezső, Neuhold Vimos, Neuhold Antal, Veress Gyula, Rudur József, Sztojanov Mihály, Csomin János, Penyigey Sámuel, Dupcza Sándor, Vinga József, Nenkov Döme, Bievald Mátyás, Láng István, Horn Sándor, Szlamál László, Paglov Miklós, Eszlinger Károly, Ferencsin Ferencz, Horn János.

Steiner Fülöp. †

(1839—1900.)

Székesfehérvár. Steiner Fülöp dr. megyés püspök ma hajnali 1 óra 30 perczkor rettenetes haláltusa után meghalt.

Steiner Fülöp dr. székesfehérvári megyés püspök, ki tudvalevőleg az *eclesia militans* egyik vezéralakja volt s a kiből a néppárt az összes magyar püspökök közt legerősebb támaszát bírta, mint a fönti távirat jelzi, meghalt. A püspököt pár nap előtt szívszélhűdés érte s a katasztrófa minden perczen várható volt. Ma következett be a halál, kinos és nagy szenvedések után.

A főpap tudvalevőleg teési birtokán lett rosszul, mikor *Viszota* Alajos dr. püspöki szertárossal és *Bundala* Mihály dr.-al, a budapesti központi papnevelő intézet aligazgatójával, ki egyik legmeghittebb embere volt, tárgyalta a tervbe vett székesfehérvári katolikus jubileum részleteit s azóta a főpap állandóan a halállal vívódott.

Súlyos állapota dacára nagyobbreszt eszméletlenül volt s az ő egyenes kívánságára táviratilag intézkedtek, hogy a székesfehérvári jubiláris ünnepekre tett összes előkészületek beszüntetessenek.

A beteg főpap tegnap reggel ágya köré gyűjtötte környezetét, rokonait, udvari papjait, cselédjeit és elbucszott tőlük. Azután eszméletlenül rogyott vissza párnáira.

Major dr. orsz. képviselő, a püspök orvosa, a délelőtti folyamán konstataálta, hogy tüdővízenyő lépett fel és így a halál bekövetkezése már csak perczek kérdése lehet. A betegség lefolyása rendkívül fájdalmas volt. A püspök igen szenvedett. Gyorsan hullámzó melleből hangos zihálás, hörgés tört ki, a mely a nyitva álló ajtókon messze kihallatszott a csendes folyosóra. A tárt ablakokon a gyönyörű parkból tiszta levegő, üdítő illat áradt a szobába és Major dr. véleménye szerint már csak az éltető, friss levegő tartotta benne a katasztrófa megtörténte óta a lelket.

Székesfehérvár augusztus 11.

Steiner Fülöp püspök ma éjjel 1 óra 30 perczkor kiszendvedett. A harangok zugnak — a középületeken gyászlobogó leng.

Székesfehérvár, augusztus 11.

A püspök halálhíre nagy izgatottságot okozott az egész városban. Mindenfelé gyászlobogók lengenek. A holttestet Teésről ideszállítják és itt fektetik ravatalra. A káptalan még ma délelőtti ülést tart, hogy intézkedjék a temetésről s a püspöki egyházmegye vezetéséről.

Székesfehérvár, augusztus 11.

A püspök a legutolsó perczig eszméletlenül volt és mindenkitől elbucszott. Mellette voltak *Tomcsányi* Lajos jezsuita atya, *Bundala* Mihály pesti szeminárium elnöke, *Mayer* Károly székesfehérvári nagyprépost, *Klaitz* püspöki titkár, *Major* Ferencz képviselő és *Bierbauer* dr. főorvos.

Rokonai közül *Reinprecht* jószágkormányzó volt ott nejevel, aki a püspöknek nővére és *Czikarik* dr. kassai szeminárium prefektus.

Székesfehérvár, augusztus 10.

Steiner püspök holttestét ma éjjel kocsin hozzák Teésről Székesfehérvárra és azonnal ravatalra helyezik a rezidencia nagytermében. A temetés valószínűleg kedden lesz. A temetési szertartást a veszprémi püspök végezi.

Károlyi Lajos nagyprépost ma körlevélben értesítette a papságot a jubileumi ünnepek beszüntetéséről.

Esztergom, augusztus 11.

Majláth püspök és Zichy Nándor gróf hivatalosan bejelentették a székesfehérvári káptalannak, hogy Steiner püspök temetésén részt fognak venni.

*

Életrajzi adatai a következők:

Steiner Fülöp dr., aki a Mária Terézia által alapított székesfehérvári püspöki széket a székesfehérvári püspökök sorában mint tizenharmadik foglalta el, előkelő olasz családból származik, mely 1808-ban költözött Magyarországra és Pesten telepedett le. A család eredeti „Della Pietra” olasz nevet 1815—1816 táján a hasonló jelentésű német névvel: Steinerrel cserélte fel.

Steiner Fülöp dr. 1839. április 28-án született Fehéregyházán, Sopronmegyében, hova szülei Pestről átköltöztek. Középiskolai tanulmányait Veszprémbe kezdte és kitünő sikerrel Győrben folytatta, hol bevégezvén a főgimnázium osztályait, Simor János akkori győri püspök által a papnöveldebe vétetett fel és mint papnövelde végzte 1856-ban a filozófiát Győrött. Az akkori püspök, később hercegprimás, ki teológiai tanulmányait folytatására a bécsi egyetemre a Pázmáneumba küldötte. 1863. július 25-én Simor János által áldozásra szenteltetett. Lelkeszi pályáját felszentelése után azonnal megkezdte Mosonyban, mint káplán, de két hónap múlva már vissza hivatott Győrbe, hol a kisebb papnevelő intézetben lett prefektus és spiritualis. Eközben a teológiai többi szigorlatokat egymásután letevéen, a bécsi egyetemen hittudorra avattatott. Püspöke 1867-ben kinevezte a győri nagyobb papnöveldehez az alapvető hittan, és egyháztörténelem rendes tanárává.

Eközben Steiner dr. több kitüntetés érte. 1868-ban kineveztetett császári és királyi udvari káplánnak és meghivatott a bécsi Szent Ágostonról nevezett felső papképzőintézetbe magyar tanulmányi felügyelőnek, mely állását közel tizennégy éven át töltötte be. 1873-ban győri szentszéki ünnök lett, 1879-ben pedig a pápai tiszteletbeli kamarás czímet nyerte. 1882-ig működött az Augusztineumban, amidőn *Lipovniczky* István nagyváradi püspök ajánlatára, nagyváradi „Canonicus theologus” neveztetett ki és mint ilyen a nagyváradi papnövelde igazgatója és a lekipásztorkodás tanára lett. 1883-ban elnyerte a Boldogságos Szűzről nevezett savniki apát czímet, a pápa pedig kinevezte házi praelátusává.

1886-ban a Szent-István-Társulat *Tárkányi* Béla helyére alelnökévé választotta és így Steinernek lakását Budapestre kellett áttennie. Püspökké való kinevezésig töltötte be e tiszteletet.

Mint egyházi szónok Steiner nagy becsben állott. Szent István napkor Budapesten tartott pródikációjával keltett először nagyobb feltűnést a nyilvánosság előtt. Most is Szent István napkor ő lett volna az ünnepi hitszónok.

József főherceg családjának évek hosszú során gyóntatója, *Kotild* főhercegnő kedvelt papja volt. A főhercegi család támogatásával nyerte el 1890-ben a székesfehérvári püspöki széket.

Már Simor hercegprimássága idejében, amikor az elkeresztelések időszaka volt, Steiner püspök volt a harcra kész papság legfőbb tüzelője. Simor halálával ő volt az „eclesia militans” jelöltje a hercegprimási székbe, de ez a terv nem sikerült.

Az egyházpolitikai harcok kitörésével ő volt úgy a főrendiházban, mint főleg a püspöki tanácskozásokban az engesztelhetetlen harcznak a szószólója s a néppárt bölcsőjét ő ringatta. Az egyházpolitikai törvények szentesítése után a püspöki kar tudvalevőleg közös pásztorlevelet bocsátott ki. E püspöki pásztorlevelet Steiner fogalmazta.

Legutóbbi szereplése, amelylyel a magyar kereszténység kilencszázados ünnepe alkalmából a hercegprimás esztergomi ünnepe ellen Székesfehérvárott ugyszólván ellenünnepet készült rendezni, eléggé ismeretes. Ez ünnep előkészületei közben érte őt veszprémmegyei teési nyaralójában a szélhűdés.

Az orvos felesége.

— Rejtélyes mérgezési eset. —

Arad, augusztus 11.

Rejtélyes ügyben érkezett a budapesti törvényszékhez „ismeretlen tettes ellen“ följelentés. Arról szól, hogy egy utóbbi időkben fölkapott fővárosi hasonszenvi orvos fiatal felesége nemrégiben mérgezés határozott tünetei között megbetegedett. A vizsgálat van hivatva kideríteni, mi okozta a mérgezést.

Rövid ideje annak, hogy a kérdéses orvos, egy hatvanöt éves öregúr, hazavitte a feleségét. Harmadszor nősült, a házastársak között nagy is volt a korkülönbség. Ám a harminczöt esztendő daczára, családi életüket semmi sem zavarta meg. Kivéve azt, hogy volt az orvosnak az előző házasságából egy felnőtt fia, aki nem jó szemmel nézte — ami érthető és megmagyarázható — hogy az apja öregedő fejjel az édesanyja helyébe új asszonyt vesz magához. De nemcsak ezt, hanem azt is, hogy a háznak, vagyonának felét a „jövevény“ nevére iratta és ezáltal ő várható örökségében megrövidül.

Vagy két hét előtt történt az a rejtélyes eset, amelynek földerítése és megoldása most a feladat.

Délben a család ebédhez ült. Ebéd után az asszony igen rosszul érezte magát. Görcsei támadtak, ágyba kellett feküdnie. De még akkor nem hivatott orvost, azt hitte, csak valami kisebbfajta rosszullet, ami hamar el fog múlni.

Ám a szenvedései nem hogy alábbhagytak volna, de egyre erősödtek. Félig már elvesztette az öntudatát, amikor végre orvosért szalasztotta a cselédséget. A közelben lakó *Weiner Emil* nevű dr. gyorsan megérkezett. Egyenesen az orvos rendelőszobájának tartott. Azt hitte, hogy talán az öreg urat érte valami baj. Mert ha a házbeliek közül lenne valaki beteg, csak nem hivatnak idegen orvost.

A rendelőszobában ott találta a doktort. Nyugodtan szivarozgatott. Meglepődve kérdezte tőle *Weiner dr.* :

— Hivatott? Hiszen nincsen semmi baja!

— Hál'isten, nincs is!

— Akkor talán tévedtek, akik értem jöttek. Alászolgája!

— No nem, várjon csak. Hátha odaát...

A felesége lakosztálya felé mutatott. *Weiner dr.* belépett az asszony hálószobájába és ott csakugyan talált beteget. Még hozzá minő állapotban! Egy összehuzódott testet, amint a rettenetes fájdalomtól vonaglik, már szederjes ajakkal, öntudatlanul — félig halottra váltan.

A diagnózist könnyű volt megállapítani. Mérgezés, — feltétlenül az. Egy percnyi megfigyelés után pedig azt is tudta, hogy a mérgező sztrichnin. Közben megérkezett a másik orvos, *Müller Károly dr.* Ő is csak azt mondhatta, hogy itt minden kétségen felül sztrichnin-mérgezésről van szó.

Még szerencse, hogy az orvos rögtön felismerte a baj okát. Rögtön eltávolította a mérget, ellenmérget adott a szegény asszonynak, a ki így meg volt mentve a biztos haláltól.

Az asszony nem hitt már abban, hogy életben marad. Fölvette az utolsó kenetet, meggyónt és előhívatta ügyvédét, *Eranosz István drt.*, hogy megtegye végső intézkedéseit. Aztán szerencsésen meggyógyították, ma már teljesen egészséges.

Az, hogy önmagától akart volna meghalni, hogy maga mérgezte volna meg magát: teljes-

séggel kizárt dolog. Érdekes lesz, ha ugyan a vizsgálat kideríti, kit terhel, ha bűnről van szó, a bűnös dologért a felelősség. Egy emberéletről van szó, amely a pusztá véletlen, egy szerencsés diagnózis következtében megmenekült a haláltól.

A főszolgabíró úr nótája.

(Hogy mulatnak túl a Dunán?)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 11.

Kinek nincs nótája? S ha már mindenkinek van! miért ne lehetne a főszolgabírónak is. Van is! A mi magába véve igen ártatlan dolog s nem okoz senkinek se főfájást! de bezzeg, ha a cigány nem tudja huzni a főszolgabíró ur nótáját, ez már aztán veszedelmes incidensre szolgálhat okul, a mennyiben a főszolgabíró ur huzza el a nótáját a cigány hátán.

Hol volt, hol nem volt, valamelyik dunántuli vármegye fürdőhelyén esett meg a minap az eset, hogy a vármegye két snájdig főszolgabirája mulatott csöndesen, mélyen elzékenyülve a cigány bánatos nótáin. Egyszer csak eszébe jut az egyik vármegyei főúr, hogy hát az ő nótája se kutya, azt is csak elkéne huzatni, vagy mi.

— Hé! Acsi! Ide fülelj, a szomorú mivoltját a legyező fülű vályogvető éd's apádnak. Huzd el az én nótámat, azt hogy izé: „Jeczet ég jaz lám-pába!“

— Nem tudom instálom, hogyan mén az áriája.

— Dögülj meg, fekete kutya, ha még a nagyságos főszolgabíró ur nótáját se tudod.

Mordul a primásra a másik főúr.

— Ide nézz a szám hegyire, majd elfüggyölöm, boglyas. De aztán elreszeld ám, mert különben le-reszelem a kajla füledet!

És a főszolgabíró ur elfütyülte a nótáját; az egész banda szeme-szája oda tapadt, kihegyezett fülekkel hallgatták valamennyien s el is kezdtek próbálgatni, kivéve a primást, a ki mosolyogva nézte a banda erőlködését. Czinczognak, sipongtak, mint a mikor „hangol“-ják hangszereiket, de a főszolgabíró ur nótája sehogy se bontakozott ki a hangegyvelegből, a mi annyira dühbe hozta, a főszolgabíró urat, hogy a czinikusán mosolygó primás elé lépett s még czinikusabb mosolylyal fölívágta öklével a more állát.

— Ne, kutya! Majd megtanítlak hecsültre, ha még eddig nem akadtál emberedre.

A cigányok összeröföntek s a primás atyja mély alázattal lépett a nagyságos urak elé s megkérte, hogy ne bántsák fiát, hiszen nem tehet az szegény arról, hogy a főszolgabíró urhoz nem lévén ez előtt szerencséje, nem tudja a nótáját.

— Czo te cigány! Mert majd a te álladat is fölpeczkálom.

Mordul az öreg kontrásra a hatalmas ur. Ez pedig indignálódva motyog valamit magában, mintha dűnyögne. Több se kell. Fölpattan a másik főszolgabíró ur is, — a távozó cigány után siet s fölönkapva a cigányt, megrázza amugy istenigazában.

— Ne kutya, neked is! Te se légy rosszaboul kifizetve a fiadnál. Legalább megemlegeted, hogy — *urakkal is volt dolgod!*

Erre következett egy kis rögtönzött kínai háboru; a nagyhatalmak elverték a boxereket.

Hogy mi következik ez után, annak a vén cigány a megmondhatója, a ki nagyon köti az ebet a karóhoz, hogy lemossa ezt a szégyenfoltot fájáról és tisztos familiájának füstös ábrázatáról, ha mindjárt Bécs városába kell is elmennie — szapanért.

Gyilkosság három koronáért.

(A Sárossy-utczai bűntett.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 11.

A gyilkosság úgy is rettentő dolog, ha három korona három országot jelentene, de nem ilyen nagy dolog volt a bér: három koroná itt egy forint ötven krajczár, melyért egy emberéletet oltottak ki.

A Sárossy-utczában történt gyilkosságról van szó, melynek ügyében ismét érdekes dolog jutott napvilágra. *Borbély Anna*, ki jelenleg az aradi törvényszék vizsgálati foglya, legutóbbi vallomásaiban adott ilyen színezetet a bűnügynek. Először magára vállalta a gyilkosságot, majd úgy vallott, hogy elvált férje utáni sógorával, *Pomucz Tódorral* közösen ölte meg özvegy *Jemlich Károlynét*, míg most azt állítja, hogy *Pomucz* maga végezte a dolgot, még pedig úgy, hogy ő felbérelte rája.

Többször panaszkodott sógorának, hogy az öreg *Jemlichné* ellene van, hogy a fia elvegye, mire *Pomucz* egyszerűen azt a tanácsot adta:

— *Öld meg az öreg asszonyt.*

Borbély Anna azonban azt mondta, hogy nem meri.

— *No hát akkor megölöm én* — vállalkozott a sógor. De ingyen nem, hanem *három koronáért.*

Erre megegyeztek s néhány nap mulva történt, hogy az öreg *Jemlichné* meglátogatta *Borbély Annát* Sárossy-utczai lakásán. *Borbély Anna* egyszer úgy vallott, hogy az öregasszony, mivel ekkor fia miatt veszekedésbe keveredett, luggal leöntötte, mire ő sodrofájával fejbe vágta. *Jemlichné* elájult az ütéstől s a tehetetlen asszonnyal a szomszéd szobában tartózkodó *Pomucz* végzett. Utóbb azonban azt állította *Borbély Anna*, hogy *Pomucz* minden előzmény nélkül ölte meg *Jemlichné*t.

Ugy látszik, a gyilkosság elkövetésekor be volt rugva a sógor. Többen látták, mikor a holttestet rejtő ládával elhajtott a Sárossy-utczából, a kocsin levő ládán vígan lovagolva fütyörészett.

Hogy hol tartózkodik *Pomucz*, nem tudják. Az országos körözésnek semmi eredménye sincs. Nem lehetetlen, hogy *Borbély Anna* a sógorát, mikor dolgát elvégezte, eltette láb alól. *Pomucz*nak, amennyiben életben lenne, különös ismertető jele, hogy a nyakán két ökölnél nagyobb daganata van.

A vizsgálati fogságban lévő mosóné újabb vallomásai sulyosabbá teszik az ügyet. Előre megfontolt bérgyilkosságról lévén szó, úgy *Borbély Annára*, mint *Pomuczra* halált kérhet majd az ügyész.

HIREK.

Egy aradi poéta és a király.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 11.

Ki tudott róla, hogy *Aradon* egy poéta *Erzsébet* királyasszony haláláról verseket írogat? S ki tudta, hogy lovichi *Halászi László* aradi lakos poéta?

Senki se tudta; talán éppen a szomszédjai. Nekik bizonyára megmutogatta a gyászos költeményeket, amelyek nagy fáradsággal készültek és egyre szaporodtak a láda fiában. A szomszédok pedig — hisz nem értettek a verselés furcsa mesterségéhez — vagy azt mondták, hogy nagyon rosszak, vagy azt mondták, hogy nagyon jók és bizonyára más írta azokat, nem lovichi *Halászi László*.

— Ugyan hol is tanult volna olyasmit, hiszen nem olyan könnyű ám verset csinálni.

— De mért ne, mikor ráér! Nincs elég ideje a fejét törni rajta? Nyomorék az istenadta, munkára képtelen, hát arra adta magát...

S a nyomorék aradi poéta nem sokat törődött a szomszédok beszédével, hanem irta, egyre irta a szomorú verseket. Csak a megölt királyasszonyról szólott valamennyi, csak Erzsébetet siratta mindenik rimje. És lovichi, Halászi László egyszer összeszámolván az ő költeményeit, azt mondta a házbélieknek:

— No, most éppen száz versem van.

— Száz? Nézzék csak...

Száz volt csakugyan. Megkérdezték tőle: hát most mit csinál velök, vagy ír még többet is?

— Nem én, már nem írok, — mondta a poéta, — hanem mást akarok tenni. De majd meghallják ugyanis...

És csináltatott Halászi egy szép kis könyvet, aztán hozzá fogott a versek másolásához. Beleirta mind a száz verset, a boldogult királyasszonyról szóló kesergő dalokat s mikor kézen volt, becsomagolta, postára vitte és elcüdte — Ő felsége *I. Ferencz Józsefnek*, Magyarország apostoli királyának. Aztán hazament is senkinek se szólít, csak várt, várt: vajjon elfogadja-e a király az ő ajándékát?

Az ismerősök is vártak: vajon mikor mondja el Halászi, hogy mi történt a verseivel?

Es ma kitudódott.

Ugy történt ma, hogy a főispán hajduja negjelent a ház udvarában s a lakók álmékolására azt kérdezte:

— Itt lakik lovichi Halászi László?

— Igenis, ott ül a folyosón.

A hajdu odament a nyomorék poétához és elmentette, hogy keresteti *Fábián László* főispán ir ő méltósága. Tessen fölmenni hozzá a várnegyeházára.

Halászi fölkel, fülig pirult és követte a hajdut, az udvarbeliek pedig suttoztak:

— Bizonyosan azok a versek...

Halászi fölment a főispán elé, a ki mindárt megkérdezte tőle:

— Maga küldte ő Felsőségének azt a verseskönyvet?

A szegény poéta remegve felelte:

— Igenis én.

— Nos, — felelt a főispán, — *Ő felsége küldött magának öt darab husz koronás aranyat.* Itt van nálam, vegye át.

Lovichi Halászi Lajos átvette az aranyakat és boldogan hazament.

A nyomorék poéta különben előkelő családból származik, édesatyja táblabíró volt. De ő elszegényedett, munkára pedig képtelen s így annál nagyobb boldogsága az a száz korona, a mit költői tisztelet díjfelében a királytól kapott.

— **Két király ünnepe.** A közeli napokban két ünnepelés lesz a magyar nemzetnek. Augusztus 18-án *Ferencz József* király 70-ik születése napját üljük meg, 20-án pedig *Szt. István*nak, az első magyar királynak megkoronázása 900-ik évfordulójába eső névünnepét. Mindkét nap előestélyén nagyszabású ünnepelést rendez az *aradi nemzeti szövetség*. A rendezőség, melynek élén *Institoris Kálmán*, a szövetség aradi elnöke áll, már erősen készül az ünnepre. A két előestén négyszáz fáklyából álló menet járja be zeneszó mellett a várost, míg az egyesített összes aradi dalárdák alkalmi dalokat adnak elő. *Budapest*en, — mint fővárosi tudósítónk távirja — szintén erősen készülnek ő Felsőség születésnapjának megülésére. *Rózsavölgyi* polgármester ma felhívta a fő- és székváros közönségét, hogy augusztus 18-ának előestéjén

zászlózzák fel a házakat s az ablakokat világítsák ki. Hasonló diszben lesznek az összes középületek.

— **Világos.** Emlékezetes évfordulóra virrad hétfőn a magyar nemzet. Augusztus 13-án lesz *ötvenegy éve*, hogy hazánk történetének egyik leggyászosabb, legmegrendítőbb eseménye folyt le a *Világos* alatt elterülő síkon és lett megpecsételve a régi dicsőség mulandóságát jelképező várromja alatt. Nem zsoldért, vagy győzelemért küzdő hadsereg, hanem egy nemzet rakta le ott a szabadság védelmére fogott s dicsőséggel forgatott fegyverét. Az egész nemzet, melynek apraja-nagyja, ifja, örege küzdött és vérezett a harcok mezején, hol egyedül hitte, remélte honszerelme magas ideálját elérhetni. És mily tengere a gyásznak borította el egyszerre a jobb sorsra érdemes népet! Mint omlott pataként a férfibanat könnye s a mártíromság vére a börtönökben és vesztőhelyeken, melyeket a megalázott zsarnokság készített bosszút lihegő szégyenében az idegen hatalom segélyével letiport nemzetnek. Örök dicsőség s az utókor hálás kegyelele lebegjen felettetek, dicső honvédeink, kik győzelemről győzelemre hordozták a szabadság lobogóját, kiket por és vértől csapzottan vitt a sötét végzet Világos falai alá, hogy sirva törjétek össze a tulhatalom előtt kardjaitokat s áztassátok könnyeitekkel porát a szent földnek, melyet hogy szabadá nem tehattetek, nem rajtatok mult. De a ti véretek, a ti verejtéketek, a ti könnyeitek áztatására termékenyült az meg s virult fel újra, szebben és dicsőbben, mint valaha!

— **A királyünnep és a törvényhatóságok.** *Aradváros* törvényhatósága szerdán tartott közgyűlésén kimondta, hogy koronás királyunk hetvenedik születésnapját a legnagyobb fényvel és alattvalói hódolattal üli meg. Ugyene tárgyban *Kolozsvár* törvényhatósága is ülést tartott, a melyen elhatározták, hogy az ország összes törvényhatóságait átiratban felkérjük az üdvözlés ama módjának elfogadására, a melyet *Kolozsvár* választott. A kolozsvári polgármester átirata ma érkezett meg *Aradra Salacz Gyula* kir. tanácsos, polgármesterhez s szó szerint így hangzik:

Ő császári és apostoli királyi felsége születésnapjának 70-ik évfordulóját városunk közönsége megünnepelni készül. Az e tárgyban tartott értekezletnek megállapodásait, mint a melyeket városi törvényhatósági bizottságunk magáéva tett, sietek igen tisztelt kartárs urral közölni a következőket:

1. Augusztus 17-én este a város szokott módon való kivilágítása mellett a várost környező magaslatokon örömtűzek fognak gyújtani.

2. Augusztus 18-án délelőtt 10 órakor a törvényhatóság testületileg résztvesz a háladó istentiszteleten.

3. Az isieni tisztelet végeztével délelőtt fél 12 órakor rendkívüli törvényhatósági közgyűlés fog tartani, melyen tanácsunk azt az indítványt fogja előterjeszteni, hogy ő császári és apostoli királyi felsége ezen közgyűlésből születésének 70-ik évfordulója alkalmából távirati uton üdvözlössék.

Magyarország törvényhatóságainak a kellő pillanatban egységes módon kinyilatkoztatott örömet és alattvalói hű ragaszkodását bizonyára a legkegyelmesebben fogná fogadni szeretett urunk, királyunk. Az említett értekezlet megállapodása következtében tisztelettel felkérem tehát kartárs urat, szíveskedjék odahatni, hogy a vezetése alatt álló törvényhatóság is fogadja el az üdvözlésnek azt a módját, melyet mi választottunk.

— **Zarándoklás Szent Gellért sírjához.** Az alábbi sorokat vettük: Felhívás *Arad* szab. kir. város róm.-kath. közönségéhez. Ismeretes, hogy *Dessewffy Sándor* püspök ő nagyméltósága *Velenczébe*, *szt. Gellért* első csanádi püspök és vértanu sírjához, a kereszténység 900 éves jubileuma alkalmából, szeptember 22-én *Budapest*ről zarándoklatot vezet. *Arad* szab. kir. város tek. törvényhatósága engem tisztelt meg a

város képviselőivel, én pedig szívem melegével ajánlom fel szolgálatomat azok részére, kik *Aradról* vagy a környékből a zarándoklathoz csatlakozni óhajtanak. — Az utazás, ellátással együtt, oly bámulatra méltóan olcsó, hogy abban szerényebb igényűek is résztvehetnek. Négy napi tartózkodással *Velenczében* I. oszt. 140 korona, II. oszt. 104 korona, III. oszt. 84 korona. Felkérem azért *Arad* szab. kir. város és vidéke róm. kath. közönségét, hogy a kik, vallási és hazafias érzelmeikből vezérelve a zarándoklatban résztvenni óhajtanak, szándékukat velem *augusztus végéig* tudatni szíveskedjenek. *A közelebbi részletek az aradi pleb. irodában megtekinthetők.* Illő, hogy az ő csanádmege nagynevű Főpásztorának apostoli buzgalomát méltányoljuk s vallási, valamint hazafias érzelmeinkről vallomást tegyünk, azért kívánatos, hogy minél számosabban vegyünk részt a zarándoklatban. Üdvözléssel *Csák* Czírjék, tartományi rendfőnök.

— **A koronaőr temetése.** Ma délután három órakor volt *Zsitva-Ujfaluban Szlávy József* elhunyt koronaőr temetése, a melyen *Bende* nyitrai püspök czelebrált. A temetés, mint tudósítónk jelenti, nagy pompával ment végbe.

— **Diszebéd a püspöknél** *Dessewffy Sándor* csanádi megyéspüspök, a király születésnapja alkalmából az idén is diszebédet ad temesvári püsköki rezidenciájában, melyre a világi és katonai hatóságok fejei hivatalosak. A megyés püspök távollétében a házigazda szerepét *Németh József* felszentelt püspök viszi. A *Szt. István*-napi diszebéd az idén elmarad.

— **A hadgyakorlatok.** A nagy melegben erős napjai vannak az *aradi* 33-ik gyalogezred legénységének. Az ezred- és dandár-gyakorlatok után *Belényesen* találkoznak a 37-ik és 39-ik gyalogezredekkel és a temesvári 61-ik gyalogezred egy zászlóaljával. A teljes hadtest *Lovetto Károly* altábornagy vezetése alatt végzi gyakorlatait.

— **A virilisták névjeggyéke.** *Aradváros* legtöbb adót fizetőinek a jövő évre összeállított névjeggyéke augusztus hó 13-tól 28-ig *Salacz Gyula* kir. tanácsos, polgármester hivatalában közszemlére lesz kitéve, hol az érdekeltek megtekinthetik s tizenöt nap alatt esetleges felszólalásukat megtehetik.

— **Görög katolikusok jubilaris ünnepe.** A hazai gör. kath. román egyház — mint megbízható forrásból értesülünk — nagy ünnepre készül. Ugyanis szeptember 18-én ül össze *Balázsfalván* a tartományi zsinat, *Mihályi Viktor* dr. érsek metropolita elnöklete alatt, azon célból, hogy a Rómával hitben való egyesülés 200 éves évfordulóját méltó ünnepséggel megülje. A zsinaton valószínűleg a *naptár-egyesítés* s más, ehhez hasonló nagyérdemű kérdések is tárgyalásra kerülnek.

— **Miklós czár királyunknál.** *Bécsből* telegrafálják: *Miklós* czár Oroszországból jövő hírek szerint *szeptember héban* meg akarja látogatni *Ferencz József* királyt.

— **Halálozás.** Az aradmegyei gör. kel. román klérus nesztora: *Beles József* archimandrita, metropolitai szentszéki ülnök és volt püsköki helynök 78 éves korában *Tótváradon* elhunyt. A megboldogult derék papban *Beles Vazul* radnai kerületi főesperes és *Beles János* aradi kir. közjegyző édes atyjukat veszítették el. A család által kibocsátott gyászjelentés így hangzik:

Alólirottak fájdalomtelt szívvel tudatják a forrón szeretett és felejtethetlen édes atyjuk, após, nagyatyjuk és testvér *Beles József* Jerotheus archimandrita, metropolitai szentszéki ülnök, a nagyváradi gör. kel. szentszék volt elnöke és püsköki helynök folyó évi augusztus hó 10-én reggel 2 órakor, életének 78-ik és áldozásának 56-ik évében, hosszas szenvedés és a szentségek felvétele után történt gyászos elhunytát. A megboldogult drága halott hült tetemei folyó hó 12-én délelőtt 10 órakor fognak a *tótvárad* gör. kel. román templomból a családi sírboltban örök nyugalomra helyeztetni. Aldás és béke

lengjen porai fölött. Tótvár, 1900. évi aug. hó 10-én. Beles Vazul radnai ker. főesperes és neje szül. Jofaneszku Zsófia. Beles János aradi kir. közjegyző, neje szül. karánsebesi Rácz Aurélia és gyermekeik: Jenő, Felicia, Flóra és Aurél. Beles Aurél osztályvezető főmérnök a romániai kir. közmunka- és közlekedésügyi miniszteriumban neje szül. Staneszku Katinka és gyermekeik: Jonel, Aurél és Mária. Beles János odvosi gör. kel. lelkész, mint testvér.

— **Athelyezett tanár.** A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter *Farkas Ignác* temesvári r. kath. főgymnásiumi rendes tanárt e minőségében, az aradi kir. főgymnasiumhoz helyezte át.

— **Hivatalos eskü.** *Bökényi Arisztid*, a legutóbbi közgyűlésen megválasztott városi segédtsízt a mai tanácsülésen tette le a hivatalos esküt.

— **Változások a csanádi klérusban.** Hirt adtunk immár a nyári nagy változásokról a klérusban. A csanádmegyei püspöki iroda ma adja közhírré a „mutatókat“ a következőkben: Plébános helyettesek lettek: Geiger Antal ve. seczi káplán Temes-Kubinban és Akermann András temes-kubini h. plébános Tor.-Almásón. Segédlelkészeknek áthelyeztetek: Römer Péter Temesvár Gyárvárosból Buziásra, Wégling János *Mező-Kovácsházáról* Temesvár-Gyárvárosba, Wilkomm Adám Buziásról N. Csanádra, Rigó Sándor T.-Rékásról Vingára, Lesnyák József M. Pécskáról Rékásra, Hammer Jenő Resiczáról Magyar-Pécskára, Schwéninger Jakab N.-Szt Miklósról Stájerlakra, Brunner Jakab Tor.-Almásról N.-Becskekre, Endrényi Imre Stájerlakról Kis-Zomborra, O-Bessenyőre, Amschlinger Ferencz N.-Becskekről Resiczára, Szabó Márton dr. Bogárosról Verseczre, Siebenhaar Ferencz N.-Csanádról N. Czernyára, Wetzler Mátyas N.-Czernyáról, Ó-Bébára, Fábian József Ó-Bébáról *Mező-Kovácsházára*. Az új misések közül disponáltak: Steigerwald Adám Bogárosra és Csepregy Imre Új-Bessenyőre káplánoknak.

— **Blaháné, mint — főrendiházi tag.** Egy jónévű fővárosi író: *Lipcsy Ádám* a magyarság „gyalog apostolairól“ czikkeznél, főlemli mindazokat, a kik reklám nélkül, de annál nagyobb eredménnyel munkálkodnak a magyarosítás terén. Érdekes dolgokat hoz föl *Blahánéről*, a ki egy időben, ha *Jókai Mór* indítványát elfogadták volna, még *főrendiházi tag* is lehetett volna. A cikk idevonatkozó része így hangzik:

Nincs itt szó szárnyas apostolokról, mert akkor először jön a *nemzet csalogánya*, azután egy nagy semmi, azután még egy nagy semmi és csak legvégül azután jönnek azok az igazi „nagy semmik“ a mik különféle egyesületi és asztaltársasági czimek alatt zugapostolkodnak, minden szemmel látható haszon és eredmény nélkül.

Éppen a tollam hegyébe akadván, közbevetőleg leleplezek egy pikáns kultur-politikai hisztórikumot: *hogy nem lett Blaháné főrendiházi tag?*

Mikor a főrendiház reformja került tárgyalásra, a képviselőház bizottságában nem kisebb auctoritás, mint maga az öreg atyamester *Jókai Mór* kardoskodott a mellett, hogy a főrendi minősültségbe kifejezetten be foglaltassék az irodalom, művészet stb. terén elért kitűnőség.

Ezen taxatív felsorolás ellen azzal érvelt a bizottsági előadó, *Láng Lajos*, hogy ezen a czimen *legelső sorban Blahánét* illetné meg a *főrendiházi tagság!*

Örökké kár, hogy ez a gyöngédtelen álláspont győzött. Nem utolsó látvány lett volna a violaszin főpapi tatárok közepette a *Finum Rózi* feszlő, virágos selyem pruszlikja.

De lehet, hogy nem csak *látni* lett volna kellemesebb a nemzet csalogányát. A szavát *hallani* is bizonyosan kedvesebb lehetne, mint akárhány méltóságos urét.

— **Házasság.** *Puliczer Armánd*, az első szászrégeni tutaj-társulat tisztviselője holnap, vasárnap délután 5 és fél órakor köt házasságot B.-Csabán *Lóvy Janka* kisasszonnyal, *Lóvy Fülöp* b.-csabai nagykereskedő leányával.

— **Egy öreg pár tragédiája.** Különös eset történt ma *Békés-Csabán*. Egy 63 éves ember, *Krizsonyi András*, három golyóval leterítette 59 éves feleségét, azután pedig önmagát agyonlőtte. Az asszonyt kórházba szállították, de nem biznak benne, hogy megérje a reggelt. Hogy az öreg embert mivitte erre a vérengzésre, nem sikerült megállapítani.

— **Üresedés a városnál.** Arad városnál egy 2200 korona évi fizetéssel és 440 korona lakbér-illetményvel javadalmazott *fogalmazói* állás megüresedett. Pályázati kérvények szeptember hó 10-ig nyújtandók be a polgármesterhez.

— **Oh Mucsa, — ne tovább!** Arizona és Mucsa most pompás összhangban uralkodnak egy nagy vidéki városban. Egy odaváló ujság nem kisebb dolgot követelt el, mint hogy a város azon elemét, mely naponként megfürdik, „A város a hideg vízben“ czim alatt névsorba szedte és rovatilag kiírta az ujságba. Ezen különös ujságírói és mucsai leleményre egy másik odaváló ujság most „Akik mosakodnak“ czim alatt a következőket írja: Az X.-ben megjelenő félhivatalos ujság hasábjain pár nappal ezeiótt „X. város a hideg vízben“ czimmal csinos hosszúságú cikk jelent meg, melyben mindazok névleg fel voltak sorolva, akik az uszodának *rendes látogatói*. E derék városban tehát féltő gondossággal, pontos statisztikát vezetnek azokról, akik elég fényűzőek ahhoz, hogy bizonyos következetességgel mosakodjanak. Mi az ördög, hát ott az is érdem, ha valaki 15 krajczár ellenérték fejében csikos uszónadrágban piheg a „hideg vízben?“ Ugy látszik, mert ime ők is belekerültek a „jelen voltak“ közé s számukra megdöbbentő precizitással szerkesztett állandó rovatot nyitottak. Nem hisszük különben, hogy azok a notabilitások igen örülnének, akikről amaz ujság ilyen nyilvánosan dokumentált intim teleplezéseket tesz. Még csak pár nap s meg fogjuk tudni, hogy a virágzó városban: ki vált hetenként tiszta inget, ki használ állandóan szagos szappant s ki mossa a fogát Odollal! Óh Mucsa, mennyit nevetünk rajtad s ime, most kénytelenek vagyunk komolyan venni téged. A vidék nem engedi, hogy meghazudtoljanak.

— **Uj állami tanító.** A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter *Hoffmann Emil* okleveles tanítót az *ó-paulisi* állami elemi népiskolához rendes tanítónak kinevezte.

— **A szalárdi anarchista.** Szalárdi levelezőnk írja: tegnap este egy uri ház előtt több intelligens ember ült. Arra vetődött *Martin János* nevű földmives ember s a társaság előtt valóságos előadást tartott az anarchizmusról s kijelentette, hogy ők is megölik előbb a főszolgabíró, aztán sorba az összes uri embereket. Erre hazament s pár percz múlva *éles kaszával* jött elő s a kint ülőkre rohant, hogy valamennyit legyilkolja. Rémülve menekültek be az udvarra, de *Martin* ekkor sem hagyott fel szándékával, hanem betörte a kaput és összetört mindent, ami csak keze ügyébe akadt. Végre nagy nehezen a csendőröknek sikerült megfékezni a veszedelmes embert, akit éjszákára börtönbe zártak. Azt hiszik, hogy az olasz király meggyilkoltatásának híre zavarta meg.

— **Finánczok és csempészek harca.** Spanyolországban nem jó fináncznak lenni. Sokan vannak a csempészek, a kik rengeteg dohányt adnak el. (Valószínűleg ott is olyan rossz szivarokat árul a trafik, mint — Magyarországon.) A finánczok gyakran megcsipik őket, de a spanyol csempész egykönnyen nem adja meg magát. Ma is véres harc volt *Lineában*, Gibraltár mellett, a hol csendőrök érkeztek a finánczok segítségére. A harcban egy csempész és egy csendőr lelte halálát.

— **Fejszével megtámadott udvarló.** *Kovács György mikalakai* lakos néhány hét óta bosszusan tapasztalta, hogy *Tóth András* kelleténél többet forgolódik az ő felesége körül. Ma dél-

után haragra lobbant a házibarát ellen, fejszével rohant reá és a fejébe akarta vágni. *Tóth* Andrást szerencséjére csak vállán érte a fejsze, a mely kiugrott nyeléből és *Kovácsot* is megsebesítette.

— **Elkobzott hazaáruló képeslevezőlapok.** A kolozsvári királyi ügyészséghez följelentés érkezett a minapában, hogy egy medgyesi cég magyarellenes levelezőlapokat hozott forgalomba *Róth István*, az 1848-ban hazaárulás miatt fölakasztott rácz lelkész arczképével és a magyar állameszme ellen izgató szöveggel. A királyi ügyészség megkeresésére *Göde* szombeni vizsgálóbíró az összes levelező lapokat úgy az ottani könyvkereskedésekben, mint a medgyesi kiadónál lefoglalta és a fészkelődő szász nyomda ellen megindította a vizsgálatot.

— **A ki mindenre kész.** *Jens Karlsen* dán író egy alkalommal próbára akart tenni egy sokat dicsért magádetektivintézetet. Elment személyesen az intézettulajdonoshoz s elmesélte neki, hogy egy nagybátyja, kiról már tíz esztendeje nem hallott semmit, meghalt s 100.000 dollárt testált reá, de csak azon feltétel alatt, ha megnősül.

— Tehát hamarjában egy asszonyra lenne szüksége. Ez nem nehéz. Intézetem házasságközvetítő osztálya kitűnően van szervezve. Csak egy kérdőívet kell kitöltenie: hajának a színe, keztyű szám, jellem, vagyon.

— De kérem igazgató ur, nem olyan egyszerű a dolog. Nem akarok én igazán megnősülni, csak úgy . . .

— Tehát csak mig örököl. Majd szerzünk egy olyan asszonyt is, a ki két-három nap múlva válni fog. Nem könnyű a dolog, de széleskörű összeköttetések vannak . . .

— Igen csakhogy az még sem olyan egyszerű — szakította félbe a bőbeszédű igazgatót *Karlsen*. Az örökség átvételénél már két gyermekem is kell, hogy legyen.

— Es még nincsenek? Nem tesz semmit, majd arról is gondoskodunk.

Most aztán megmondta az író az igazat és felfedezte kilétét.

— Tudja meg igazgató ur, hogy nekem nincs nagybátyám Amerikában, s így nem is maradt egy olyan végrendelet.

— Nincs? Óh kérem nem tesz semmit — volt rá a válasz — *majd szerzünk azt is*.

Es ebből látszik, hogy az igazgató teljesen hivatásának magaslatán állott.

— **Dühöng a romantika.** Itt az alföldön és másutt is most egész bokrot hajtott a romantika kék virága. Egy dunamenti községből érkezik hozzánk érdekes jelentés egy szűkebbkörű társadalmi szenzációról, amelynek szereplői egy előkelő iparos leánya és egy czimbalmos cigány, akik szerették egymást és megszöktek egymással, mert elvők volt a nóta: „A szökés párosan, ó mi édes, ó mi jó! . . .“ A kétségbeesett szülők — így mondja tudósításunk — most országszerte kerestetik a dunaföldvári *Chimay* herczegnőt.

— **Bucsuhangverseny a Baross-parkban.** A csász. és kir. 83-ik gyalogezred zenekara kedden utazik el Aradról Herkules-füzdőre. Holnap, hétfőn tartja a zenekar bucsuhangversenyét a Baross-parki kioszkban, este 8-tól 11-óráig.

— **Anarkista asszony.** Az emancipációnak bizonyára egyik legdíszebb virága. — *Bellerini* Pogyioliné asszony, a ki *anarchizmus* miatt került a párisi rendőrség kezébe. *Bellerininé* asszonyság különben valószínűleg az ura kedvéért követte a vérszomjas elveket, a mint nálunk is tapasztalható, hogy a szocialisták feleségei buzgón hirdetik a népboldogító ígéket. Az anarkista asszonnyal egyetemben letartóztatták a férjét és még több veszedelmes anarkistát.

— **Mikor a férj mulat.** Nagyon gyanusnak tűnt fel a nagyvárosi rendőrség előtt az a jól öltözött fiatal ember, ki tegnap este egy ottani előkelő vendéglőben mulatozott s rendkívül költségesével vonta magára a vendégek fi-

gyelmét. Csakhamar megjelent a detektiv s igazolásra szólította fel a jöképi uri embert. A mulatozó ur nagyon megbotránkozott a rendőrség eljárásán és méltatlankodva tett eleget a detektiv felszólításának, követte őt a rendőrségre. Itt előadta, hogy ő becsületes kolozsvári polgár, hogy Bodai Mihálynak hívják s hogy a kolozsvári „Orient” szálló bérlője. A nagyváradi rendőrség nem igen akart hitelt adni Bodai szavainak és táviratilag kért felvilágosítást Bodai személyére vonatkozólag a kolozsvári rendőrségről. Bodai felesége elpanaszolta a rendőrség előtt, hova ez ügyben azonnal beidézték, hogy férje magához véve 300 frtot, elutazott a városból. De mikor megtudta, hogy férjét a nagyváradi rendőrség letartóztatta, kérte az ügyeletes rendőrtisztviselőt:

— Hiszen nem volt ok kérem szépen a letartóztatásra, mert nem lopta szegény férjem a pénzt, „csak úgy magához vette”, de azért szépen kérem, legyenek szivesek megírni a nagyváradi rendőrségnek, hogy azt izenem az uramnak, hogy térjen vissza hozzám, én mindent megbocsátok, nem haragszom.

A rendőrség a megkeresésre küldött válaszában igazolta Bodait s így már ezóta, valószínű ismét szabad lábba van s talán készül is visszamenni feleségéhez, a kitől elment egy kicsit „mulatni.”

— Egy kutya kegyelmi ügyével foglalkozott ma Arad város tanácsa. Elfogtak egy ebet, mert nem volt szájkosara s a gazdája a tanácshoz folyamodott, hogy négylábú kedvencét adják ki. Miután egy garáza veszeti kutya miatt kötelező volt a szájkosár a tanács nem volt hajlandó a kérésnek eleget tenni, azonban... (és ez az azonban megmentette a kutya életét) a veszett kutyának Gáj külvárosban volt működési tereuma. Gáj jó meszszire lévén Aradtól, közbe esik Sága külváros is, a tanács kimondta, hogy erre való tekintettel, a kutya kiadható. Ilyen formán a peczér siralomházában tartózkodó kedvenc kegyelmet kapott.

— A szenátor és rendjele. Kinaiul olvasni nagyon kevés európai halandó tud, így eshetik hát meg, hogy a kínai írásban könnyen tud gorombáskodni az idegennel. Francois de Nion sok mindenféle jellemző dolgot beszél el Kináról s többek között megemlíti, hogy akárhányszor adományoznak európai embernek olyan rendjelet, amelyre czifra káromkodások vannak írva. Ők mulatnak ezen nagyokat, az európai pedig nem igen tudja elolvasni a kínai hieroglifákat. Nion olyan rendjeleket is látott, amelyeken ez volt bevésve: „A fehér ördögnek, vagy az idegen kutyának”. Megesett nemrégiben, hogy a pekingi francia követ megígérte egy párisi barátjának, aki szenvedélyes rendjelevadász volt, hogy ha legközelebb hazajön, hoz neki kínai rendjelet. A követ hazajött, de elutazása előtt egészen meglepetésként barátjáról és táskájában csak a ragyogó gyémántos csillagot hozta el, amelyet a császár sajátkezüleg tűzött bucsuzáskor a mellére. Alig érkezett haza, fölkereste a barátja és kérdőre vontá:

— Nos, mi van a rendjelemmel?

A diplomata nagy zavarban volt, de kivágta magát. A maga rendjét adta oda a barátjának. Az oklevelet csak nem fogja majd senki reklamálni. A jó barát, aki nagytekintélyű szenátor, el volt ragadtatva és boldogságát fokozta, hogy néhány nappal később a kínai követ ebédet adott, amelyen rendjeletől megjelent. Alig telepedett le az asztalnál, észreveszi, hogy kínai szomszédai furcsa mosollyal nézegetik a rendjelet.

— Hisz ezek vadak, — mondogatta magában a szenátor.

Később megszólította a követ és barátságosan kérdezte, hogyan érezte magát Kinában. A szenátor csodálkozva jegyezte meg, hogy sohasem volt Kinában.

— Hogyan lehetséges az, hogy ön pekingi követ létére nem lett volna Kinában?

— Hisz én sohasem voltam kínai követ...

— Már pedig ezen a rendjelen az áll kínaiul, hogy: a francia követnek Pekingben.

Azóta a szenátor nem vágyódik kínai rendjelle.

— Szerencsétlenség a pályaudvaron. Tegnap délben borzasztó szerencsétlenség történt a miskolczi pályaudvaron. Egy jómódu kereskedő egy véletlen folytán, amint a személyvonatról leszállt, egy olyan sinpárra talált lépni, ahol ugyanabban a pillanatban berobogó gyorsvonat elgázolta. A szerencsétlen áldozat Neumann Samu mező-csáthi kereskedő, aki tegnap Budapestről hazautaztában Miskolcra kiszállt a vonatból, hogy a nagy melegben egy pohár sörrel lehűtse magát Neumann nem a rendes oldalon szállt le, hanem ott, a hol egy olyan sinpár volt, melyen ugyanakkor a gyorsvonatnak kellett berobogni. — Abban a pillanatban, mikor a vasuti kocsi lépcsőjéről leszállt, észrevette a gyorsvonatot, de már késő volt. A szerencsétlen embert haldokolva szállították a miskolczi kórházba.

— Az elkéseredett férj. Elek Mihály egri születésű 34 éves nős masszírozó széles jókedvel mulatott tegnap Budapesten a Király-utca 75. sz. a. levő kávéházban, amely eltartott reggelig.

— A feleségem miatt teszem — kiáltott föl többször.

Reggel azután, mikor már hajnalodni kezdett, a pinczerek felszólították, hogy fizessen. A mulatozó Eleknek azonban pénze nem volt, amire rendőrt hívtak, hogy őt igazolja. Elek ugyanabban a házban lakott, s a mint lakásába lépett, revolverrel szíven lötte magát. Levelet is hagyott hátra, amelyben tettének okául boldogtalan családi életét említi. Bevitték a bonczoló intézetbe.

— A tolvajkirály. A Journal des Débats mondja el ezt a kis apróságot: A Sainte-Avoye negyed rendőrbiztosának kezébe került a tolvajok királya. Két tolvajtársával került hurokra a nevezetes férfi, aki büszkén viselte ezt a diszcimét s a rendőrbiztos nagy ambícióval foglalkozott a nevezetes fogolylyal. Fölkereste a cellájában s hosszasan vallatta. A tárgyalás után reggelire ment, de alig ült le a terített asztalhoz, azt veszi észre, hogy az órája és a tárczája hiányzik. Előbb azt hitte, hogy a hivatalosbája asztalán felejtette értékeit s jellemző erre a hivatalra, hogy a rendőrbiztos rögtön sietett vissza a hivatalába. De az íróasztalán nem találta holmijait. Nagyon aggodott már, amikor a tolvajok királyától üzenetet hoznak neki, hogy fáradjon le hozzá. A rendőrbiztos sietett a cellába, ahol ismételt eszmecsere után a tolvajkirály elővette zsebéből az óráját és a tárczát és átnyújtotta boldog tulajdonosának.

— Csak meg akartam mutatni ügyességemet és be akartam bizonyítani, hogy megérdemlem a czimemet, — mondta szerényen a talentumos férfi.

— Pánszláv tanító. Szabadkán már néhány év óta élvezi az iskolaszék jóakarátát Ispánovics István tanító, amennyiben a külterületi iskolából behozták a városba, hogy egy kisse megmagyarosodjék. Nem használt ez semmit, Ispánovics csak olyan pánszláv most is, mint eddig volt. A napokban tartotta esküvőjét a Szt.-Teréz-templomban, ahol a szertartás alkalmával bunyevác nyelven beszélt a lelkészhez és az imákat is ezen a nyelven mondta. Ime egy magyar tanító, aki a legnagyobb ellensége a magyar nyelvnek.

— Megvadult bika. Nagy riadalmat okozott a napokban lefolyt kecskeméti országos vásáron egy megvadult bika, mely négy embert sebesített meg súlyosan. A felöklelt és súlyosan megsebesült emberek közt első volt Goldstein József nagyváradi ügynök, ki a bikát valamely uradaiomnak megakartta venni. A bika négyszer egymásután kapta hegyes szarvaira a szerencsétlen Goldsteint, majd dühösen neki vágta egy palánknak. A szerencsétlenül járt ember összezuzott tagokkal került haza családjához. Sérülései igen súlyosak. A megvadult állatot csak igen nehezen tudták ártalmatlanná tenni, miután még másik három embert sebesített meg.

— Pályázat születésnői állásra. Nyugdíjazás folytán egy városi születésnői hely megürese-

dett. Erre a napokban írja ki a pályázatot a polgármester.

— Szülők figyelmébe ajánljuk Róser tan- és nevelőintézetét Budapesten (alapított 1853-ban). E kitűnő hirnévnek örvendő intézet magában foglal 3 osztályu felső keresk. iskolát, mely teljesen egyrangú a keresk. akadémiákkal és négy osztályu polgári iskolát. Bizonyítványai államérvényesek és az egyéves önkéntességre jogosítanak. Vidéki tanulók kívánatra az iskolákkal kapcsolatos nevelő-internátusba is felvétetnek. Bővebb értesítést készséggel küld Róser János igazgató, Budapesten.

— Képes levelezőlapok még mindig divatban vannak: valóságos sportszerűen üzik ezen ötletes divatot. A képes levelezőlapok megőrzésére albumok szolgálnak; ezen czikk nagyban foglalkoztatja az ipart. Gyönyörű kivitelű albumok roppant mennyiségben ép most érkeztek Porter Vilmos koronás áruházába. Porter oly feltűnő olcsó árban árulja ezen díszes albumokat, a melyek minden nagyságban kaphatók, hogy igazán érdemesek a megvásárlásra.

— Halál multság közben. Multság közben érte a gyilkos golyó Deák Imre juhászbojtárt, aki a kecskeméti határban örízte Pördi Ferencz birkáit. Deák Imre, amikor csak tehette elítogatót a közel fekvő pusztai csárdába mulatni, amihez természetesen több pénz kellett, mint a mennyi béréből tellett. Deák úgy segítette a dolgot, hogy éjjelenként meglopta a többi juhászt s a lopott birkák árából mulatott. Az alföldi pásztorembereknek az a szokásuk, hogy az e fajta lopásokat nem szokták följelenteni a csendőrségnek, hanem vagy visszalopják, vagy boszút állanak a tolvajon. Ez utóbbit választották a megkárosodott juhászok. Tegnap éjjel Deák ismét a csárdában mulatott. Jó kedve lehetett, mert még dalolt is, amikor az ablakon keresztül egy lövés dördült el s Deák Imre homlokán találva, lebukott az asztal mellé, hol rövid kilődás után kiadta a lelkét. A csendőrség másnap összefogdosta a környékbeli juhászokat, de a valódi tettetést még nem sikerült kideríteni.

— Jelentős számok. A fatalisták a história minden eseményénél valami különös jelenséget fedeznek fel. Umberto király meggyilkolása alkalmából is megtették az ő kis buvárataikat. Ezeknek a speciálistáknak egyike például bizonyos számokkal dolgozott. Ezek a számok: 0, 2, 4, 6 és 8. És párosával szerepelnek ezek a számok az olasz király életének fontosabb momentumaiban. Umberto király 1844-ben született (két 4-es); 1866-ban vitézül harczott Custozánál (két 6-os); 1868-ban megházasodott (két 8-as); 1878-ban király lett (két 8-as); 1900-ban meghalt (két 0), miután huszonkét esztendeig uralkodott (két 2-ös).

— Egy fekete látcsövet vitt el valaki, alkalmasint tévedés folytán a nyári színházból. A gukker a földszint-jobboldali jegyszédő tulajdona, a ki ez uton kéri az illetőt, hogy sziveskedjék tulajdonát visszaszármatatni.

— Gyermekzenekar Ujaradon. Martini Mátyás ujaradi vendéglőjében holnap, vasárnap az 50 tagból álló híres gyermekzenekar nagy hangversenyt rendez.

— T. Üzletfeleink szives tudomására hozzuk, hogy Révész Nándor könyv- és papirkereskedő urat (Szabadság-tér 20. szám. Telefon 265 sz.) képviselőséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

—x— Fertőző betegségek ellen, melyek leginkább az egészségtelen ivóvíz által terjesztetnek, biztos óvszer a tiszta, egészséges ásványvíz. Felhívjuk tehát szives olvasóink figyelmét a „Kristály” Szt.-Lukács fürdői hegyiforrás hirdetésére.

—x— Honnan hozathatók a legjobb dinnyék? Schlésinger és Polakovits csepelszigeti kertészetéből. Innen kiváló minőségű dinnyéket szállítanak 5 kg-os postakosarakban bérmentve utánvételt és pedig: „Dunakincs” legkiválóbb faj (Turkesztán) „Krisztaszigeti Ananász” „Jókai” a 5 kgr — 3.20 korona., I. Mezei sárgadinnye 5 kgr — 2.60 korona., I. Görögdinnye darabonként 1 korona. Rendelések intézendők Schlésinger és Polakovits Budapest, Ferencz-Józsefrakpart 39. (Tonet udvar). 2122

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) A Vendégszeretet asztaltársaság I. hó 13-án hétfőn delután fél 4 órakor Streit Ferencz vendéglőjében tartja rendes heti értekezletét.

Párisból.

Az Aradi Közlöny számára írta:

Colomanus.

VIII.

Ma délelőtt az Eiffel-torony megmászására készülőtünk. Csinálhatnak a francziák amit akarnak, ennél különb atrakciót ki nem eszelnek. Ez a hatalmas vasszerkezet még ma is dominálja a kiállítást és vonzza fel magához a kíváncsi népet.

A *Juranovics* magyar csárdájában vacsoráztunk kedélyesen. A cigány huzta, a magyar szó elhangzott majdnem mindenütt. Egy kis Magyarország Párisban.

Palinak az a szokása, ha cigányzenét hall, tökéletesen kijő a sodrából és ilyenkor valóságos csokolózási mániában leledzik. Hiszen, hogy Albertné vagy a feleségemet csókolgatta, az még hagyján, de a nyomorult még arra is vetemedett, hogy a saját feleségét csókolgatta.

Albert erre mentőkért akart telefonálni. A kedélyes diskurzus azonban élénk vitává változott, amikor azt az eszmét penditettem meg, hogy holnap délelőtt felmegyünk az Eiffel-toronyra.

A feleségem szörnyűséges pillantást vetett rám és így szólt:

— Ugy látszik, a nagy meleg megbolygatta az agyadat.

— Pali és Albert látva, hogy megtámadtásban részesülök, rögvést a pártomra állottak.

— De bizony felmegyünk! — mondja Pali — sőt most mindjárt. Pinczér, fizetek!

Paliné megragadta az excedálót a kabátjánál.

— Elhallgatsz mindjárt, vagy rögtön haza mész! — mondá erélyesen a felizgatott menyecske.

— Haza mész? Hallottátok? Azt mondja hogy „haza mész“. Nohát nem megyek haza, hanem felrohanok az Eiffelre és ha meg nem ígеред, hogy ezentul én vagyok az ur, a torony legmagasabb csucsról, a villámhárító hegyéről...

Paliné befogta az ura száját és Albertnéhoz fordult, hogy térítse az ő részére az urát.

Albertné gunyosan mosolyogva így szólt: — Az én Albertemnek van annyi esze, hogy ilyen örültségeket el nem követ. Ugy-e tubiczám?

Albert végig pödörte a bajuszát, aztán meg keményen így felelt:

— Hát ami azt illeti, nem tudom, hogy holnap reggel felkél-e a nap, azt sem tudom, hogy tovább is lefelé folyik-e a Szajna, de azt már zikker tudom, hogy a toronyba felmegyünk.

Erre mi férjek unisonó lelkesen felkiáltottunk, hogy: Megyünk, megyünk, a magyarok istenére esküszünk, az Eiffel-toronyba felmegyünk!

Meglehetősen izgatottan indultunk ezután az estéli sétára. Csak a *villamos* pavillon ragyogása, a *vizi palota* fontain lumineuse káprázatos fénye és vízjátéka felejtette el velünk a tárgyalás izgalmait. A *Chauteau d'Eau* hatalmas három emelet magas monumentális épülete impozáns benyomást tesz a szemlélőre. A tolongás az épület körül szinte veszélyes. Az épület tetejéről állandóan vastag sugarakban zuhog alá a színes víz egy rendkívül nagy baszinba. Ebben a baszinban működik a színes szökőkút. A vizipalota tetejére építették a *villamos pavillont*, a mely este csaknem másodpercenként változtatja a színét. Százféle vál-

tozatával, káprázatos színjátékával igazán tündéri látványt nyújt ez a három dolog, olyant, amelyet eddig sehol sem produkáltak. A nagy tolongást aronban szívesen megbocsátja mindenki azért a gyönyörűségért, amiben a kiállításnak ez az igazi csodája a szemlélőt részesíti.

Másnap délelőtt ismét künn voltunk a kiállításban. A hosszas vitatkozás eredménye az volt, hogy a torony első emeletére megyünk csupán. Én megváltottam a jegyeket és csakhamar benn ültünk a kupében. Egyszer csak megindul a gép, az asszonyok egymásba kapaszkodnak és mi kezdünk emelkedni.

Az első emeletről már remek látvány terült el szemünk előtt. Az asszonyok el voltak ragadtatva és nem tudtak eléggé hálálkodni, amiért őket ide felhoztam.

Talán 10 perczig gyönyörködtünk az alatt fekvő kiállításban és a sok ezer ember ide-oda mozgásában.

— Asszonyok! — mondtam én — most nyilatkozzatok! Akartok a második emeletre jönni?

Szinte felvisítottak a hölgyek, hogy mit gondolok!

— No jól van. Nem kényszerítlek benneteket. Különb is szavunkat adtuk, hogy csak eddig emelkedünk. Nohát előre, üljetek be a kupéba, rögtön indulunk lefelé.

Beültünk és a társaság a legkedélyesebb hangulatban várta a leszállásunkat.

Hirtelen egy erős lökés és a kupé... emelkedett felfelé.

Szerencsére többen voltak a kupében. Mert ha csak mi lettünk volna benne, talán kellemtelen érintkezésbe léptünk volna az asszonyok körmeivel.

A második emeletről még grandiózusabb volt a kilátás; csakis ennek rendkívüli hatása tudta az asszonyokat valamiképp elcsendesíteni, bár belülről úgy forrtak dühükben és félelmükben, mint a Vezuv kráterje. Végre is le kellett menni.

— No hát asszonyok üljetek be a kupéba — menjünk vissza!

Az istenért sem tudtuk volna őket rábirni arra, hogy abba a kupéba beleüljenek.

— Nohát ha nem akartok bele ülni, akkor menjünk be ebbe a kis várószobácskába. Itt megvárjuk a kalauzt és nem bánom kérdezzétek meg tőle, hogy lemegy-e a kupé, vagy nem.

— Igen, igen! — mondják az asszonyok menjünk ebbe a kis fülkébe, mi már nem bízunk bennetek, ti nyomorult csalók.

Bementünk a fülkébe. Egyszerre csak kezd mozogni a fülke.

— Mi az? mi az? kiáltják az asszonyok szinte rémulve.

— Semmi mondtam én hidegvérrel, megyünk fel a torony tetejére.

Ugy is volt, amit az asszonyok várófülkének néztek, azon viszik fel az embereket a tetejére.

Engedje meg kedves szerkesztő ur, hogy annak a becsapásnak hatását ne irjam le? Gyilkos! rabló! utonálló! Ezek voltak a legenyhébb kifejezések, amikkel az asszonyok engem illeltek. De a mikor felülről maguk előtt látták Párist, amikor csakhamar tapasztalták, hogy baj nem történhetik, elcsendesedtek és mikor most már leszálltunk a földre, azt mondták mindnyájan, hogy ez lesz életük legszebb emléke. Látja, szerkesztő barátom, így kell banni az asszonyokkal.

MULATSÁGOK.

Vigalmi naptár:

Augusztus 15. A pankotai önkéntes tűzoltókar táncvigalma (Fehér kereszt.) — Az aradmegyei községi- és körjegyzők egyletének táncvigalma (Menyháza.)

Augusztus 19. Az aradi iparosifjak önképző- és betegsegélyző-egyletének műkedvelői előadással egybekötött táncvigalma (Lippa, Bánkert.)

Augusztus 20. A „borosjenői műkedvelők“ körének táncvigalma (Borosjenő, Központi szálloda.)

Jegyzők bálja.

Menyházán, mely nemcsak Aradmegyének, de az egész messzi vidéknek legkellemesebb fürdője és üdülő helye, a jegyzői egylet tagjai folyó hó 15-én táncvigalmat rendeznek az *Erzsébet királyné országos jegyzői árvaház* alapja javára.

A jegyzői-egylet bálja a legsikerültebb multság szokott lenni. Igen sokan készülnek ilyenkor erre a kirándulással egybekötött táncmulatságra s mily nagy az izgatottság és az érdeklődés iránta. Ami nem csoda. A kedveség jellemzi az egész tájékat. Menyháza gyönyörű fekvése és szépségei, virágos völgyei, hegyei, a fák suttogva ölelkező lombjaikkal és kábitó illattal teli levegő rabjává teszi az ott lévőket. Itt pazarolja fönséges bájjait a természet, melyet az ernyedetlen emberi munka hozzáférhetőbbé tett.

A jegyzői-egylet bálja a természet csöndjébe egy kis mozgalmat zajt, varázsol. E napon hangyabolyként lepi el a közönség e kies fürdőt, melyben a női nyári öltözékek színvegyülete dominálja a helyzetet és a férfiak szívét.

Ha nappal virágos völgy, úgy éjjel misztikus tündérvilág Menyháza. A sötétbe kivilágitanak a kurszalón ablakai, benn a teremben pedig lenge öltözetükben járnak a keringő kellemes ütemei mellett a párok.

(=) Az aradi iparos ifjak önképző és betegsegélyző egylete f. é. augusztus hó 19-én, vasárnap Lippán, a Bán-kertben, a betegsegély alap javára jótékonycélu táncvigalommal egybekötött műkedvelői előadást rendez, mely alkalommal színre kerül: *Szép juhász* népszínmű 3 szakaszban, írta: Szigeti József. Belépti-díj: az előadásra és táncvigalomra személyjegy 80 fillér. Előadás kezdete este 8 órakor.

NAPIREND.

Augusztus 12. Vasárnap. Róm. kath. naptár: Klára. — Protestáns naptár: Klára. — Görög-keleti naptár (július 30.): Szila. — A nap kél 4 óra 36 perczkor. nyugszik 6 óra 59 perczkor. — A hold kél 7 óra 27 perczkor, — nyugszik 6 óra 35 perczkor.

Augusztus 13. Hétfő. Róm. kath. naptár: Kasszian. — Protestáns naptár: Kasszian. — Görög-keleti naptár (július 31.): Eudoczim. — A nap kél 4 óra 38 perczkor, — nyugszik 6 óra 58 perczkor. — A hold kél 7 óra 56 perczkor, ayugszik 7 óra 54 perczkor.

Időjárás. Légnomás reggel 7 órakor 759.1 milliméter, délután 2 órakor 759.5 milliméter. — Hőmérsék reggel 7 órakor C° + 21.3, délután 2 órakor C° + 26.5. — Szél iránya és ereje reggel 7 órakor DK. 4, délután 2 órakor N. 6. — Felhőzet reggel 7 órakor fölborult, délután 2 órakor felborult. — Csapadék az utóbbi 24 órában 0 mm.

Időjárás. A központi meteorologiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Változó felhőzet, helyenként csapadék, hűvös, hőemelkedés, később derülés.

Szabadságharcol emléktárgyak országos muzeuma (színház-épület, 1-ső emelet) Nyitva van mindennap délelőtt 8 óratól délután 6 óráig. Belépti-díj: Hétköznapokon 40 fillér, vasárnap 20 fillér.

Költősej-könyvtár. Nyitva van vasár- és ünnepnapokat kivéve, mindennap 11½—12½ óráig. Helyiség: Ercklye-muzeum helyisége mellett ülésterom.

Schreyer Harry hangszerkiállítás (Szabadságtér 21.) Nyitva naponta délelőtt 10—12 óráig, delután 3—7 óráig. Bemenet szabad.

Augusztus 12. A mokahegyi pinczesövetkezet alakuló közgyűlése délután 3 órakor (Apatelek községhez). — Az arad-hegyvidéki turista-egyesület kirándulása Soborsinba.

Augusztus 15. Tisztiorvosválasztás Eleken.

Augusztus 16. Az aradmegyei községi- és körjegyzők egyletének vándorgyűlése (Menyháza.)

Augusztus 20. Az arad-hegyvidéki turista-egyesület kirándulása Piskire.

September 12—13. Országos pinczergyűlés Aradon.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

= **Fizetésektelenségek.** A bécsi Creditoren-Verein a következő fizetésektelenségeket jelenti: Biró Gyula, Pécs. — Léderer Mór, Ujvidék — Stern Samuel, Bécs. — Hahnel János, Prága. — Ruzstyk Emil, Bártfa. — és Jadnik Giovanni, Triest.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —
Budapest, augusztus 11.

Délitőzsde. Buzakinál csekély, vételkedv jó. Szilárd irányzat mellett 35,00 métermázsa került forgalomba, közben 5 fillérrel magasabb áron. Egyéb gabonaművek közül árpa szilárd, tengeri nyugodtabb, zab változatlan, rozs igen szilárd, repce magassbb. Időjárás szép és meleg.

Zárul 12 órakor:

Buza októberre	7.84—7.85
Buza 1901. áprilisa	8.18—8.20
Rozs októberre	6.28—
Rozs 1901. áprilisa	—
Zab októberre	5.34—5.35
Tengeri augusztusra	6.07—6.08
Tengeri szeptemberre	6.16—6.18
Tengeri 1901. májusra	4.94—4.95
Repce augusztusra	13.90—

Zárul 4 órakor:

Buza októberre	7.89—7.89
Buza 1901. áprilisa	8.23—8.24
Rozs októberre	7.06—7.07
Rozs 1901. áprilisa	—
Zab októberre	5.35—5.36
Tengeri augusztusra	6.26—6.28
Tengeri szeptemberre	—
Tengeri 1901. májusra	4.95—4.96
Repce augusztusra	15.90—

Zárul 4 órakor:

Oszták hitelrészvény	65.—
Magyar hitelrészvény	686.—
Leszámitolóbank részvény	452.—
Rima-Murányi vasút részvény	517.—
Oszták-magyar államvasuti részvény	656.—
Közuti vasút	597.—
Városi villamos vasút részvény	290.—

Vasuti közlekedés.

(Érvényes 1900. évi május hó 1-től.)

ARADRÓL	ARADRA
Budapest felé indul:	Budapest felől érkezik:
Nagyváradra reggel 5.10	Személyvonat reggel 6.05
Gyorsvonat reggel 8.18	Személysz. tv. reggel 9.10
Személyvonat d. e. 11.20	Gyorsvonat délelőtt 11.51
Személysz. tv. d. u. 3.56	Személyvonat d. u. 3.55
Gyorsvonat délután 4.21	Gyorsvonat este 7.11
Személyvonat este 9.35	Szm. Szolnokról este 8.48
Erdély felé:	Erdély felől:
Személyvonat reggel 6.35	Soborsinról reggel 6.59
Gyorsvonat délután 12.11	Személyvonat d. e. 10.50
Soborsinig délután 2.04	Radnáról délután 2.36
Személyvonat d. u. 4.30	Gyorsvonat délután 4.06
Raináig este 6.35	Személyvonat este 8.57
Gyorsvonat este 7.18	Gyorsvonat délelőtt 8.08
Temesvár felé:	Temesvár felől:
Személyvonat reggel 6.20	Vegyesvonat d. e. 10.43
Személyvonat d. e. 11.56	Személyvonat d. u. 3.44
Vegyesvonat délután 5.—	Személyvonat éj. 10.55
Szeged felé:	Szeged felől:
Vegyesvonat reggel 6.45	Személyvonat reggel 8.53
Személyvonat d. u. 4.25	Vegyesvonat este 6.50
Brád felé:	Brád felől:
Személyvonat reggel 6.25	Borosbeséről szv. r. 8.03
Vegyesvonat d. u. 12.05	Vegyesvonat d. e. 11.—
Borosbeség szv. du. 5.20	Személyvonat este 7.—

IDEGENEK ARADON.

— Augusztus 11. —

Fehér Kereszt szálloda. Spitzer Samu utazó Bécs. — Köbel Zsigmond utazó Budapest. — Andersen Lászlóné igazgatóné Déva. — Weisz Lipót utazó Temesvár. — Frankl Adolf utazó Bécs. — Prenkl Ignác utazó Budapest. — Stern Zsigmond fakereskedő Szolnok. — Komlós Sándor utazó Budapest. — Reuter Ignác utazó Bécs. — Breuer Ottó utazó Grác. — Gutman Emil utazó Budapest. — Lipmann Ferenc kereskedő Győr. — Grossmann Jakab utazó Budapest. — Klein Mihály utazó Budapest. — Löw Manó utazó Olmütz. — Berger Vilmos utazó Bécs. — Fodor Izsó utazó Budapest. — Kónig Lipót utazó Bécs. — Stelczer Armin utazó N.-Ényed.

Vass Szálloda. Remberger Mór utazó Bécs. — Fein Mór utazó Bécs. — Feck Ignác utazó Bécs. — Balta Dezső birtokos Battonya. — Glück József kereskedő Világos. — Klein Ignác utazó Budapest. — Kujedán Sándor földmives Silingya. — Kohn

Mór utazó Bécs. — Braun Adolf utazó Berlin. — Schönfeld Mór utazó Bécs. — Gottesmann Náthán utazó Budapest. — Jolles Mór utazó Bécs. — Deutsch Zsigmond utazó Bécs.

Központi Szálloda. Horváth János nyug. min. számtanácsos és neje Budapest. — Liptay Ferenc pénzügyi tisztviselő Buttyin. — Parcsinsky Vilmos hadnagy Lipa. — Laszlo Adolf utazó Budapest. — Gross Vilmos utazó Brassó. — Behrendt József utazó Bécs. — Polgár Sándor utazó Budapest.

Huzás már augusztus 22. és 23-án

Főnyeremény 100000 korona.

A 2971

VI. OSZTÁLY-SORSJÁTEK

V. osztályának huzása már

aug. hó 22. és 23-án.

!! 4000 nyeremény !!

1 millió 61 ezer korona értékben.

V-ik osztályú vételsorsjegyek árai:

Egy $\frac{1}{4}$ 5. osztályú sorsjegy 136 kor. — fl.
Egy $\frac{1}{2}$ 5. osztályú sorsjegy 68 kor. — fl.
Egy $\frac{1}{4}$ 5. osztályú sorsjegy 34 kor. — fl.
Egy $\frac{1}{8}$ 5. osztályú sorsjegy 17 kor. — fl.

Ajánlom az V. osztályra az alant jegyzett számokat:

98514	4274	27131	34631
4/4-ben	8/8.	4/4.	8/8.
93665	20098	65119	37365
8/8-ban	4/4.	8/8.	8/8.
98512	50758	12686	93654
4/4.	8/8.	4/4.	8/8.
92628	25786	34650	91773
8/8.	4/4.	8/8.	8/8.
8796	91771	65124	55805
8/8.	8/8.	8/8.	4/4.
79864	36070	93668	4262
8/8.	8/8.	8/8.	8/8.
—	—	—	—
—	—	—	—

A felosztható darabokból negyed és nyolczad sorsjegyek egyenként kaphatók.

Az ötödik osztályra való megújítás minden igény különbeni elvesztésének terhe alatt

1900. évi augusztus 15-ke előtt
eszközleendő.

Megújítási árak az ötödik osztályra:

Egy $\frac{1}{4}$ 5. osztályú sorsjegy 32 kor. — fl.
Egy $\frac{1}{2}$ 5. osztályú sorsjegy 16 kor. — fl.
Egy $\frac{1}{4}$ 5. osztályú sorsjegy 8 kor. — fl.
Egy $\frac{1}{8}$ 5. osztályú sorsjegy 4 kor. — fl.

A hatodik osztály főnyereménye legkedvezőbb esetben:

1.000.000 KORONA.

WALLFISCH ARMIN

bank- és váltó-üzlete Aradon

A m. kir. szab. osztálysorsjáték főelárulító helye.

ALAPITTATOTT 1875. ÉVBEN.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Megyei és városi telefon: 129-ik szám.

Főnyeremény 100000 korona.

Huzás már augusztus 22. és 23-án

HASZNÁLT ISKOLAKÖNYVEK

minden iskola részére

erős, tartós kötésben,

félárban kaphatók

KERPEL IZSÓ

könyvkereskedésében

ARADON, Andrassy-tér 20. szám, (Aréna-épület.)

Az olvasó közönség

szives figyelmébe ajánlom 30,000 kötetes

kölcsonkönyvtáramat,

melyben minden újdonság megjelenés után azonnal több példányban kapható; s a melyben a magyar, német, francia és angol irodalom minden jelesebb terméke képviselve van, úgy, hogy az a legfokozottabb igényeknek is megfelel.

Kölcsöndíj: havi 60 kr; vagy kötetenként fizetve 4 kr. A tanuló ifjúságnak egy óra 50 kr., kötetenként pedig 3 kr. Egyben van szerencsém tudatni, hogy könyvtár ifjúsági részét olyképp egészítettem ki, hogy utóbb beszereztem még minden eddig megjelent és beszerezhető ifjúsági iratot és ifjúsági folyóiratot, u. m. Magyar-Lányok, Kislap, Lányok lapja, Hasznos mulattató stb. úgy, hogy most az ifjúságnak egy nagyválasztékú, teljes és gyönyörködtető olvasmányokban bővelkedő, nagy könyvtárt bocsáthatok a szűnő idő alkalmával rendelkezésére. A könyvek ujak és tiszták. Vidéki bérlők is a legfigyelmesebb kiszolgálásban részesülnek. Jegyzék ingyen.

Kiváló tisztelettel

KERPEL IZSÓ

Atzél Péter-utca 1. szám, (az udvarban.)

Ugyan-e czég Andrassy-téri könyvkereskedése legmagasabb árban vásárol mindenféle jogi munkát és egyéb műveket is.

Használt tankönyveket cserében vagy készpénzért negyedáron átveszek.

Aradi nyári szinkör.

Vasárnap, 1900. évi augusztus hó 12-én:

Délután 3 $\frac{1}{4}$ órakor, fél árkakkal:

Rodans Lajos és Miss Claire

akrobata mutatványai.

Ezt megelőzi:

A sötét titok.

Látványos angol színmű dalokkal, 4 felvonásban, 10 képben. Irta: John Douglas. Zenéjét szerző: Ernst Reiterer. Fordította: Lukácsy Sándor.

SZEMÉLYEK:

Norton János	Bács Károly.	Brácsás . . . Szalai F.	
Mary, leánya	Angyal Ilka.	A vendég . . . Andorffy P.	
Nel i, leánya	Harmath J.	Norton János	Fenyéri Mór.
Doughy	Palágyi L.	Isván	Gáthy K.
Brocke	Czako V.	Master Loates	László Gy.
Webster	Kalocsa R.	Klinkerik . . .	Mezei Péter.
Mr Wels	Hegyessi Gy.	Altmeier . . .	Nyilassi M.
Ben	Sólyom L.	Ludmilla, neje	Tolnayné.
Murray	Boda F.	Rozen Amma	Rédei Szidi.
Charley	Erczkövy K.	Lieben Lizi . .	Parlagi K.
Kláriótos . . .	Hajnal D.	Stahl Anna . .	Felhő Rószl

Kezdete 8 és fél órakor.

Este 8 órakor, rendes árkakkal:

Rodans Lajos és Miss Claire

akrobata mutatványai.

Ezt megelőzi:

A szinitanoda.

Énekes vígjáték 4 felvonásban. Irta: Alexandro Bisson. Fordította: Evva Lajos és Rákosi Viktor. Zenéjét szerző: Louis Greb.

SZEMÉLYEK:

Kavenakadász	Fenyéri Mór.	Züzzete, húga	Rédey Szidi.
Valentin . . .	Harmath J.	Tamburine . .	Felhő Rószl.
Polyhimnia . .	Tolnayné.	Helén	Turi M.
Babinyák . . .	Mezei Péter.	Flaupin, kapus	Nyilassi M.
Szeleburdi . .	László Gy.	Biztos	Hajnal D.
Szimplizius . .	Szalai F.	Gusztáv	Boda F.
Gateklu, bérlő	Czako V.	Egy vendég . .	Sólyom L.

Kezdete 8 órakor.

REGENY-CSARNOK.**Modern Ophélie.**

— Regény. —

Fordította: **Liptai Imre.**

[23]

(Folytatás.)

Anisiew azonban megjegyezte a leány szavait és reggeli után első dolga volt, hogy szivarra gyújtva, fölkereste a mezőn sétáló Switsewot.

— Nem Gundurow az, aki itt halad?

— De igen, — válaszolt Switsew szolgálatkészen.

— Nemde, ő tanári pályára készül?

— Igen, aféle iskolamester.

Anisiew ismét rágyújtott egy cigarettára, aztán lassan folytatta:

— A Gundurowok, ugy-e, régi nemes családból valók?

— Igen, sőt némelyek azt állítják, hogy még Tsernigow Mihálytól származnak.

— Van vagyona? — kérdezősködött tovább.

— Hozzá még nagyon tekintélyes. Ötszáz parasztjuk van és hatalmas földbirtok a legkitünőbb állapotban. Bizony ő a szerencse fia! — kiáltott Switsew, a cigarettáját dühösen a bozótba dobva.

— Ugy látszik, hogy itt meglehetősen kedvelik, — folytatta az ezredes erőltetett mosolyal.

— Ön ezt Larion herceg szavaiból következteti? Eh! Egy diplomata szavaival soha sem lehet eléggé eligazodni. Különösen akkor nem, ha valami komolyabb dologról van szó.

— Komolyabb dologról? — ismételte az ezredes érdeklődéssel.

Switsew óvatosan körültekintett, mielőtt válaszolt volna.

— Ugy értem, ha arról van szó, akinek a születésnapját ma ünnepeljük, — mondá huncyorítva.

— Hát ő volna? . . .

— Természetesen . . . aki örülésig szerelmes. Különben mi mindannyian lángolunk érte. Mert meg kell hagyni . . .

— Hogyne, — bizonyára, — szakítá félbe Anisiew.

— Igen, ő bámulatos leány, a Sukowszky-beli Undine, amint mondom, mindannyian imádjuk, de tiszteletteljes távoból. Ő azonban nem bolond és komolyan veszi a dolgot.

— Igazán?! — kiáltott a tiszt gunyolódva — és reméli, hogy meghallgatják? — kérdé a hamut leverve kabátjáról.

Switsew nem válaszolt mindjárt.

— Külömben is ez nem a mi dolgunk, — fejezte be Anisiew, — aztán nevetve hozzátette: — a nők titkait tiszteletben kell tartani.

Éppen távozóban volt, amikor Olga véletlenül szembe került vele.

— No, sikerült valamit megtudnia? — kérdé megállapodva előtte.

— Hogyan?

Gunyosan nevetett.

— Hát a megfigyeléseim értem.

— A megfigyeléseimet? Én csak bámolni tudok, — mondá, elragadtatással szemlélve a szépséges leányt.

— Már megint pózol. Nátam ezzel nem megy sokra. Előre is kijelentem, hogy nekem van magamhoz való eszem.

— Masok is tudják, hogy ön mindenható és mindentudó.

— Ki mondja azt? Fama önagsága? . . . Jenny kisasszony alakjában, ugy-e?

— Én nem említettem nevet! — kiáltott a szárnysegéd csaknem ijedten

— Arra nem is volt szükség, — válaszolt a leány hangos nevetéssel, — hiszen épp most mondta, hogy én mindentudó vagyok. Ami a mindenhatóságot illeti, az sajnos, nem vagyok, — tette hozzá sóhajtván. De egy jó tanácsossal bárkinek is szolgálhatok.

Anisiew homloka elborult.

— Milyen tanácsot gondol? — kérdé.

— Nem tudom, hogy adjak-e.

— Nagyon kérem.

— Nem fog haragudni?

— Hogy tehetném az?

— Es ha megmondom önnek azt a tanácsot, teljesíteni is fogja?

— Az majd elvállik! — mondá nevetve.

Olga hirtelen körültekintett, aztán odahajolva a fiatal emberhez, így szólt:

— Ön nem fog addig célhoz jutni, amíg Sasunowék itt maradnak

Anisiew nem volt elkészülve ilyen kijelentésre és bizalmatlanul nézett reá.

— A familiának Pétervárra kell vitorlázni, — folytatta élénken a leány, — de természetesen, bajos lesz őket erre rábeszélni.

— Pétervárra? — ismételte a fiatal ember, még mindig bámulva nézve reá.

— Eh, édes Istenem! Ön nem bizik bennem. Akkor sem, ha jelentem önnek, hogy magamnak is a leghőbb vágyam, hogy Pétervárra jussak.

— Igen? — ön is velük megy?

— Igen, a hercegnő magával visz majd.

— Ugy látszik, ön nagyon bizalmas viszonyban van Lina hercegnővel, — mondá az adjutáns.

— Igen, elég bizalmas ahhoz . . .

— Mihez?

— Hogy önnek hasznára lehessenek, — fejezte be a leány.

A fiatal ember hallgatott és lopva nézte a szép leányt.

— Azt hiszi, hogy én Pétervárott? . . .

kérdé rövid szünet után, anélkül, hogy befejezte volna a mondatot.

— Meg vagyok győződve.

— Miért?

— Mert egy bizonyos személy oda nem . . . Elhallgatott.

— Tudom, mit gondol, — szólt a fiatal ember nyugodtan.

— Hogyan? — ön már tudja?

Az adjutáns igenlően intett, Olga csodálkozva csapta össze a kezét.

— Milyen élvezet olyan szellemes emberrel társalogai, mint maga! — kiáltott.

— Ezt nem volt nehéz eltalálni, — válaszolt a fiatal ember meghajolva, — azt hiszem, ez már nyílt titok.

— Nos, most igyekezzék még szellemesebb lenni és üsse nyelbe a pétervári utazásunkat.

Elénk beszélgetése közben mindig közelebb ment a fiatal emberhez, úgy, hogy gömbölyű válla csaknem érintette.

— De hát elismeréssel lesz, ha ez nekem sikerül? — kérdé nyomatékosan.

— Természetesen! — válaszolt a leány lelkesülten.

— De ne feledje el! — mondá olyan tekintettel, mely előtt a leány kénytelen volt le-sütni szemét.

Amikor ismét fölpillantott, a fiatal ember kissé hátrább lépett és a leány előtt ismét az előbbi elegáns magas alak egyenesedett ki.

— Nem tudná megmondani, — szólt nyugodt mosolyával — hogy milyen módon lehetne innen leggyorsabban egy levelet elküldeni?

— Ha fontos a levél, akkor küldje az atyámhoz, aki egy emberrel majd rendeltetési helyére juttatja.

— De őt nem akarnám fárasztani, — válaszolt az ezredes udvariasan.

— Minő gondolat! Miért nem? Nem vagyunk mi szövetségesei? — kérdé a leány, kezét nyújtva felé.

Miután Anisiew óvatosan körülnézett, izzó ajkait fehér kezére szorította.

(Folytatása következik.)

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

V. T. Diécs. Az ön leveléből egyoldalu felekezeti gyűlölet beszél, ennek a hangnak pedig lapunkban nincs helye. De meg nem is olyan fekete kétkézkalmárok azok a kereskedők, kiket ön anynyira megvádol. Több igazságot és több tárgyilagosságot! A mi pedig a mi magunktartásait illeti, meg lehet uraságod győződve arról, hogy ugye, mint bármely más kérdésben tollunkat kizárólag csak az igazság és a tisztességérzet vezeti, a mit bebizonyítottunk már nem egy alkalommal. Egyéb-ként köszönet érdeklődéséért.

M. K. Arad. 1. Az ön panaszja nem közérdekű. Forduljon vele a kinágási birohoz, ott majd elintézik. **2.** Legyen szerencsénk bent a szerkesztőségben. Ha közölhető, szívesen adunk neki helyet. **3.** Kell rá bélyeget tenni, különben megleletezik.

S. M. Radna. Nem közölhető.

A felelős szerkesztő távollétében a szerkesztésért felelős:

Vass Géza.

268
szv. 1900. szám.

Hirdetmény.

A földmivelésügyi m. kir. miniszteriumnak rendelkezése folytán a nagykörösi, verseczi, békéscsabai, bajai és dorozsmai m. kir. méntelep osztály részére 1900. évi november hó 1-től 1901. október hó 31-ig szükségelendő kenyér, zab, széna, esetleg muhar, ágy és alomszalma kőolaj és keménytűzifa szállításának biztosítása végett 1900. augusztus hó 23-án délután 1 órakor alulírt parancsnokságnál írásbeli zárt ajánlati árlejtés fog tartatni. A közelebbi feltételek a nyilvános helyeken kifüggesztett hirdetményekből kivehetők, vagy pedig alulírt parancsnokságnál, valamint a fentnevezett méntelep osztályoknál megtekinthetők, ahonnan a feltételeket tartalmazó hirdetmény fölhívásra megküldetik.

Nagy-Körös, 1900. június hóban.

**Nagykörösi magy. kir. állami méntelep
Parancsnokság.**

2166

A járadékpapírok, valamint az állami és magánsorsjegyek jelenlegi alacsony árfolyama ezek megvételét megtakarított összegek legjobb elhelyezésére ajánlatosá teszi. Bővebb felvilágosítást nyújt a

**BANKEGYESÜLETI VÁLTÓÜZLET RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG
BUDAPEST,**

mely ily államkötvényeket, valamint állami- és magánsorsjegyeket olcsó havi részletre, több évi lefizetésre elad.

== KÉPVISELŐK == 81

kik ily értékpapírok eladásával, valamint sorsjegytársaságok összeállításával foglalkozni óhajtanak, magas jutalékban részesülnek.

Idény május 1-től szeptember végéig.

Javallatok: a **gégefő, légző- és emésztési szervek betegségei.** Ellenjavallat: **szék-
kór.** Gyógyeszközök: alkali muriat, források u. m. **Constantin és Emma forrás,** alkali
muriat, vasas víz: **János forrás,** tiszta szénsavas aczélvíz. **Kölen-forrás, savó, tej**
(száraz takarmányozás) **kefir, lápmó-inhalatio, fenyőgőz inhalatio** (mindkettő
egyes kabinokban).

Gleichenberg gyógyhely

respiráló készülék, pneumat. kamarák, édes ásványvíz és pezsgő calorista-
tor fürdők, fenyőgőz és aczélfürdők. Nagy vizgyógyintézet, talaj-kúra. Enyhe,
nedves-meleg, pormentes és szélcsendes levegő, erdős dombvidék. Tenger-
szin feletti magasság 300 méter. Felvilágosítás és prospektus ingyen. Lakás és kocsik megrendelhető
242

a gleichenbergi fürdőigazgatóságnál.

Katonazene a Baross-kioszkban

Holnap hétfőn

1900. évi augusztus 13-án, este
8 órától 11 óráig

a 33-ik gyalogezred zenekara

karmesterük személyes vezetése mellett,
válogatott műsorról

nagy búcsúhangversenyt

rendez, melyre a t. cz. közönség tisztelettel
meghívatik.

Belépti-díj 10 kr.

Kiváló tisztelettel:

Nagy Lajos,
bérnök.

Dr. Köpf János

ügyvéd,

ügyvédi irodáját

Wesselényi-utca 53. szám alatti házban
(Szalay-ház) megnyitotta. 2308

**Speczialista
SÉRV-
KÖTŐKÉNY.**

A Keleti-féle cs. és kir. szab. sérv-kötő a legkétebb ezen nemben, nem csuszlik, nem gyakorol kellemetlen nyomást és eltávolítja az eddigi sérvkötők hiányát.

Árak:
egyoldalu 6 frt.
ketoldalu 12 frt.

Gyáramban (alapított 1878.) készülnek ezenkívül: mülábak, műkezek, járó- és nyújtó-gépek, egyenestartók. (Hessing-féle rendszer), orthopédiai fűzők, háskötők, görcsérharisnyák és mindenféle gummiaruk urak és hölgyek részére.

Megrendeléseket pontosan és diszkrétan eszközöl:

KELETI J. mű- és orvos sebészeti
kötőszeg-gyáros

BUDAPESTEN, IV. Koronaherczeg-utca 17.

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve. 2791

Értesítés.

Tisztelettel ajánlom a nagyérdemű közönség és t. vendégeim szives figyelmébe

MÜTERMEMBEN

a legnagyobb gondal és izléssel készülő

különféle fényképeimet

mint legkedvesebb alkalmi ajándékot, u. m. platin, brom, brom-platin, albumin, matt- és fényes celloidin stb. papirokon kis képtől egész életnagyságig. Olaj, aquarell- és pastell-festményeimet.

Utólérhetlen művészies nagyításokat és a kedvességéről elősmert gyermek pillanatfölvételeimet stb.

Uzletáthelyezés miatt mélyen leszállított árak:

1 életnagyságu nagyított mellkép 30 korona,
6 darab mignon-fénykép . . . . 4 korona,
6 darab vizit-fénykép . . . . 6 korona,

minden más nagyságnál az eddiginél sokkal előnyösebb árak.

Szives megrendeléseket mielőbb kérek.

Tisztelettel:

KLAPOK ALAJOS,
fényképész. Templom-utca. Minorita-palota. Bejárat a m. kir. posta mellett.

MATTONI

260

ERZSÉBET SÓSFÜRDŐJE

Gyógyhely: Budapest, (Budán.)

Idény április 15-től — október 15-ig.

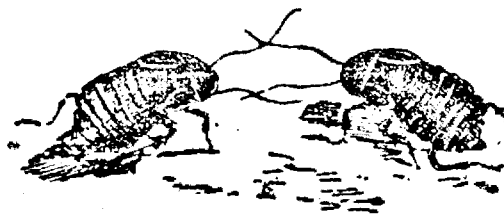
Kiváló gyógyhatással bír

női bajokban és altesti bántalmakban.

Rendelő orvos: **Dr. POLGÁR EMIL.**

Egészséges fekvés. Jutányos árak. Jó vendéglő.

Villamos-vasut összeköttetés a fővárossal.

Pusztuljanak a muszkák!

svábok, poloskák, bolhák, legyek, szunyogok, stb., mert mindnyájan legnagyobb házi ellenségünket képezik.

Ajánljuk fenti férgek biztos kiirtására csálhatatlan hatású

dalmáciai

rovarporainkat

(jobb mint bármi másféle.)

melyek 30, 50, 80, filléres és 1 korona 50 filléres eredeti, s zárszállagokkal ellátott dobozokban árusítunk.

VOJTEK és WEISZ

gyógyáru és illatszerüzlete Aradon.

A legbiztosabb hatású **molypusztító** is nálunk kapható.

Butorozott szobát, esetleg teljes ellátást

keres előkelő fiatal tisztviselő, **intelligens családnál.** — Részletes írásbeli ajánlatok „Allandó 24” jelige alatt e lap kiadóhivatalába kéretnek. 2348

ROITSCH SAUERBRUNN GYÓGYFÜRDŐ.

Elismert gyógyhely gyomor, máj- és vesebajokban, cukorbetegség, epék, torok és gégehurut bántalmakban speciálisan.

Prospectusokkal szolgál az igazgatóság.
Déli vasutállomás: Pölschach.
**GYÖNYÖRŰ NYÁRI
TARTOZKODÁSI HELY.**

239

Kert és nagyvendéglő megnyitás.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy

GYOROKON,

a nagyvendéglő

kerthelyiségét

ma vasárnap, augusztus hó 12-én

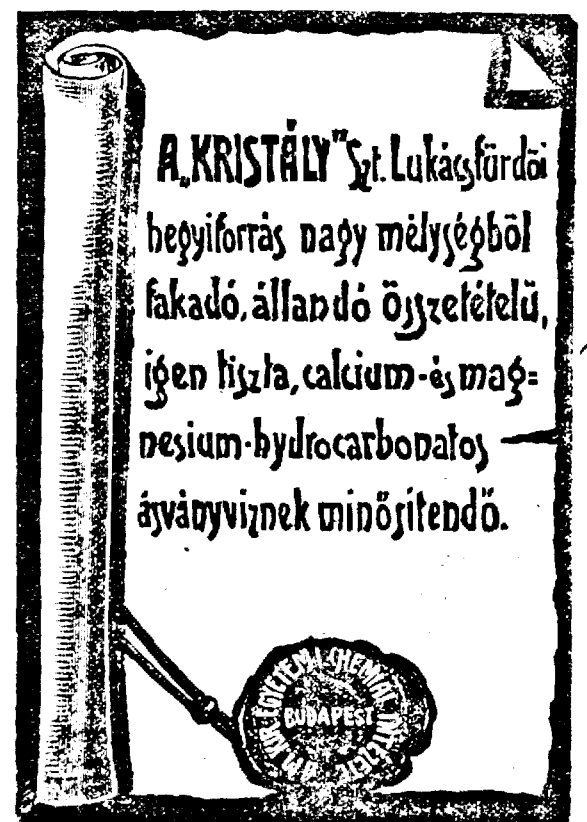
megnyitom.

Kitünő ételek és tisztán kezelt italok, valamint pontos kiszolgálásról legjobban gondoskodva van.

Kiváló tisztelettel

Kertész Gábor,

vendéglős.

A. KRISTÁLY St. Lukácsfürdői hegyiforrás nagy mélységből fakadó, állandó özzetételű, igen higya, calcium-és magnesium-hydrocarbonatos ásványviznek minősítendő.

Városi raktár: Mocsár-utca 5.

Aradon: Dürr Kocsárd, Ring Zsigmond, Lázár Gyula, Ladányi László, Fejér Gyula, Rothstein Mór, Hoffmann József, Prolich István, Weisz Dávid, Singer és Schwarcz, Altmann Ede, ifj. Weisz Mór, Daimel Lajos, Eles Armin, Ederer Károly, Herzog György, Krenn Ágoston, Karácsonyi Antal, Lázár Péter, Morvai Mór jól felszerelt fűszer-, csemege és ásványvizkereskedésben. 1442

Páratlan a THYMOL fog-creme!

THYMOL
a legkellemesebb
fogtisztítószer,
lédit, frissít.

THYMOL
fehéríti, szépíti és
konserválja a
fogakat.

THYMOL
ártalmatlan, anti-
septikus. eltávolítja
a fogfájást.

THYMOL
utón igen
célszerű.
Néikülözhetetlen.

THYMOL
törvényesen védett
HAZAI gyártmány.

THYMOL
főülmind minden
más fogtisztítószer.

1 tubus 60 fillér. — Kapható mindenütt.
6 tubus díszes dobozban 3 kor. 60 fillér bérmentve.
Egyedüli készítő és főszékhelyi raktár:
SCHWARTZ Illatszergyára
hygien. kosmet. laboratorium 2806
— Budapest, VII., Damjanich-utca 28. sz. —
Gyártó raktár és főközlöt: Temesvározt.
Főraktár: VOJTEK és WEISZ gyógyszer- és nagykereskedésben.

== Fényképezeti készülékek ==

Legújabb kiállítás, könnyű film-kamrák igen alkalmasak utra. Legjobb kézi kamrák, kombinálhatók film- és lemezekre, ugyancsak nagy választék legújabb szerkezetű lemez- kézi és állványos kamrákból. Eppen most jelent meg az 1900. évi árjegyzék, számos illusztrációval, tartalmazza az összes szakba vágó és raktáron levő fényképezeti cikkekét. — Kívánatra árjegyzéket ingyen küldünk. 262

WACHTL és TÁRSA,
BUDAPEST, IV., Régi-Posta-utca 4.

Uj húscsarnok.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy helyben

Szabadságtér 17. sz.

alatt egy a mai kor igényeinek teljesen megfelelő és fővárosi minta szerint berendezett

HÚSCSARNOKOT nyitottam,

hol naponta állandóan friss **marha- és borjúhús** lesz kimérve. — Főtörekvésem oda fog irányulni, hogy a nagyérdemű közönség kényes igényeinek minden tekintetben megfelelhessenek. 2326

Szives támogatásukat kérve, maradok kiváló tisztelettel

Kohn Jakab.

A brassói portland-czement-gyár

ajánlja legkitünőbb

Portland-czementjét,

felelősség mellett, folyton egyenlő és teljesen megbízható minőségben, bármely vasuti állomáshoz szállítva, a

legolcsóbb árban. 1829

Aradon kapható: **KARÁTSYNYI ANTAL** urnál.

Szépség és egészség.

Kinek van szeplője?

pattanás vagy bármely folt az arczán, használja a teljesen ártalmatlan **Rozsnyay-féle** világhírű

Serail-arczkenőcsöt,

mely az arczbőrt rövid időn fehérré, tiszta és üdűvé teszi. Egy tégely ára 70 kr. Egy kis tégely ára 35 kr. **Serail-szappan** egy drb. 30 kr. **Serail-hőlgypor** egy doboz 70 kr. Kitűnő és valódi **Epszappan** egy drb. 40 kr.

Étvágytalanság

és gyomorgyengeség

gyógyítására **ezrek mennek Karisbadba** holott ezt a célt itthon is elérhetik **Rozsnyay M.**

PEPSINBORA

használatát által, mely az emésztést elősegíti és a gyomrot rövid időn tökéletesen helyreállítja. Egy üveg ára 1 forint 30 kr., 6 üveg franco küldve 6 forint 6 kr.

A t. ez. közönség szives figyelmébe ajánljuk, hogy minden készítményeink törvényesen bejegyzett védjeggyel vannak ellátva, mely az aradi szabadságszobrot ábrázolja.

K a p h a t ó:

ROZSNYAY MÁTYÁS gyógytárában **Arad, Szabadságtér.**

Budapestben: **Török József és dr. Egger Leo „Nador”** gyógyszer-tárában, valamint minden magyarországi gyógyszer-tárában.

Váltóláz és hideglelés ellen

legbiztosabb és legkellemesebb szer, különösen gyermekeknek, kik a keserű chinint másképp bevenni nem tudják a **Rozsnyay M.-féle**

Chininczukorka és Chininesokoládé

melyet a magyar orvosok és természetvizsgálók nagy gyűlése 1869-ben Fiumében pálya díjjal koszoruzott. Értéktelen hamisításoktól óvakodjunk. Mindenki csak a **ROZSNYAY M.-féle** pályakoszoruzott készítményt kérje és fogadja el, melynek minden egyes csomagoló papírján **Rozsnyay Mátyás** névalátírása olvasható.

Idegesség,

vérszegénység

és az ebből származó bajok ellen legbiztosabbas hat **Rozsnyay**

Vasaschinabora,

mely saját termései ménessi édes borral készítve, hatásában minden hasonló készítményt felülmúl. Egy üveg ára 1 forint 30 kr., 6 üveg franco küldve 6 forint 6 kr.

RÉPATERMELŐK

FIGYELMÉBE!

A répa behordására rendkívül alkalmas, használt, de teljesen üzemképes

BILLENŐ KOCSIK (70 db.)

fa szekrényvel, szilárd vasalvázzal 600 mm nyomtávban, 1-3 m³ ürtartalommal, továbbá

HASZNÁLT SINEK, MOZDONYOK

a répaidény tartamára, **bérbe is**, olcsón eladandók. 2180

ROESSEMANN és KÜHNEMANN KOPPEL ARTHUR-féle VASUTAK

Budapest, VI., Külső Váci-ut 79.

Valódi gyapju szövetek 1900. tavaszi és nyári idényre.

Egy vég 3.10 méter hosszú, teljes uribőlöny kabát, nadrág és mellényre } 6.50 Irt finom
7.50 Irt finomabb
8.50 Irt legfinomabb.

Egy vég fekete kamgarn legfinomabb minőségű szalon öltönyre 10 Irt. Továbbá felöltő, kabát és nadrág szövetek vannak raktáron, rendkívül olcsó árban. — Megrendelésnél elegendő a mérték, szín és ár megadása. Meg nem felelő árut becserelünk, vagy a pénzt vissza adjuk.

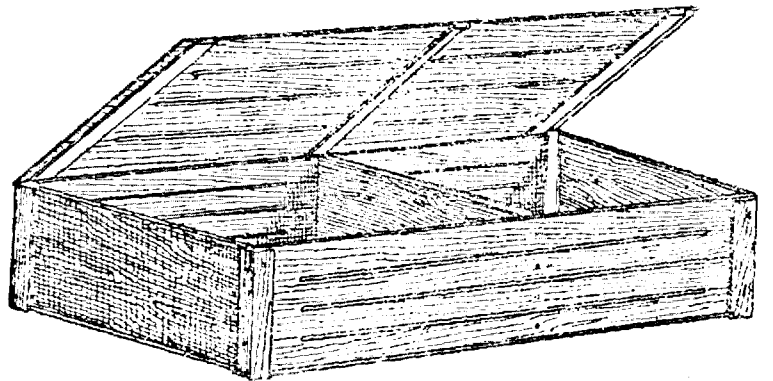
Weisz Jakab és Társa • posztó gyári raktár

Budapest, József-körút 31/a.

Munk H. és Fiai

gőzfűrész-, parkett-, láda- és hordógyára
Maros-Szlatina, Arad-m.

Ajánlja szőlő és egyéb gyümölcs, szárnyas, stb. szállítására legujabb szabadalmazott farekeszeit,

melyek sokkal előnyösebben használhatók mint kosarak. — Minden ládikához a szükséges fagyapot ingyen!

Képvisele Arad részére:

2191

SCHÄFFER HENRIK, ARAD.

Arad: Lázár Gyula, Központi szálloda. Ladányi László, Árpád-tér.

Arad: Lázár Gyula, Központi szálloda. Ladányi László, Árpád-tér.

lehetővé teszik, hogy a szobák a mázolás alatt is használtsanak, mivel a **kellemetlen szag** és a lassú, ragados száradás, mely az olajfestékeknek és az olajlakkok sajátja, **elkerültek.** Emellett a használata olyan egyszerű, hogy kiki maga végezheti a mázolást. A palló nedves tárggyal felhordható, anélkül, hogy elvesztené fényét. Meg kell különböztetni:

színezett szobapalló-fény máz,

sárgásbarnát és mahagonibarnát, mely akár csak az olajfesték fűdi be a pallót s egyúttal fényt is ad. Ezért egyaránt alkalmazható régi vagy új pallóra. **Teljesen beföd minden foltot, korábbi mázolást stb:** van azután

tiszta fény máz (színezetlen)

új pallókra és parketre, mely csupán fényt ad. Különösen parketre s olajfestékek már bemázolt egészen új pallókra való.

Csak fényt ad, ennél fogva nem fűdi el a famasztrát.

Postacsomag, körülbelül 35 negyszöglet. (két közep-nagyságú szobára való) 5 Irt 90 kr., vagy 10 Irt 20 kr.

A közvetlen megrendelések minden városban, ahol raktárak vannak, ide küldendők. Mintamázolás és prospektusok ingyen és bérmentve küldetnek. A bevásárlásnál tessék jól vigyázni a csomag s a gyári jegyre, mivel ezt a több mint **1850. éve létező gyártmányt** sokféle utánozzák és hamisítják, s sokkal rosszabb, s gyakran a szobáknak meg nem felelő minőségben hozzák forgalomba.

Christoph Ferencz,

a valódi szobapalló-fénylakk feltalálója és egyedüli gyártója.

Prága, K.

Berlin.

Arad: Lázár Gyula, Ladányi László.

B.-Gyula: Fehér István.

Brád: Ábrahám István.

1207

Nyilvános köszönet egy kiváló szépítőszernak.

Nyilatkozat. Igen tisztelt gyógyszerész ur! Az ön által feltalált **IBOLYA-CRÉME** kitűnő hatása indított arra, hogy ez uton leghálásabb köszönetemet nyilvánítom. A jó készítményért fogadják örökös köszönetemet, mert egy pár nap alatt eltávolította az arczomon lévő összes szeplőimet és májfoltokat, egyúttal biztosítom, hogy széles ismerős körömben ajánlani fogom.

Bécs, 1899. decz. 5. Kitűnő tisztelettel Marsetzky Adél.

Szeplő, májfolt, bíbircs bőrvörösséget és mindennemű **aroztiszttatlanságot** bámulatos rövid idő alatt elmulaszt az egész világon elterjedt teljesen ártalmatlan szer a **Hajós-léle**

IBOLYA-CRÉME

ára: 1 tégely 50 kr. Ibolya-crème szappan 35 kr. Ibolya puder fehér, rózsza és krém színben 60 kr.

Hajós-**IBOLYA-TEJ** (Eau de Violette de Hajós.) Ezen hygienicus mosdóvíz az arcz, nyak, karok és kezeknek megkapó szépséget, fehérliozim és rózsza színében tündöklő varázsos szint kölcsönöz. 1 üveg 50 kr.

Óvakodjunk értéktelen hamiltatásoktól!

Ibolya-crémem csinos gömbölyű kék dobozban van és törvényes védjeggyel van ellátva. Kapható a készítő és feltalálónál

HAJÓS ÁRPÁD

gyógyszertára és gyógyvegyészeti laboratoriumában

ARAD, Andrassy-tér 22., a megyeházzal szemben.

Ma vasárnap, aug. 12-én UJ-ARADON,

a **MARTINI**-féle sörcsarnok helyiségében

az ujonnan szervezett 50 tagból álló hies gyermekzenekar Steiner Lambert karmester személyes vezetése mellett

NAGY HANGVERSENYT

rendez,

melyre a nagyérdemű közönséget tisztelettel meghívja

Martini Mátyás, vendéglős.

Kezdeté 4 órakor. Belépti díj 20 fill.

Tiszta italokról, jó ételekről és pontos kiszolgálásról gondoskodva van.

KWIZDA FERENCZ JÁNOS

cs. és kir. oszt.-magy., román kir. és bolgár f. udv. szállító

kerületi gyógyszerész. Korneuburg Bécs mellett. 8 arany-, 19 ezüst- érem, 30 dísz- és elismerő-oklevél.

Állatorv. diétetikai szer lovak, marhák és juhoknak. K. zel 50 év óta a legtöbb állatállásban használatban étvágyhiánynál, rossz emésztésnél, valamint a tehéneknél a tej javítása s a tejelőképesség fokozása czéljából. Egy doboz 1 korona 40 fillér, fél doboz 70 fillér. Valódi csak a fenti védjeggyel és kapható minden gyógyszerertárban és droguakereskedésben. Főraktár:

Franz Joh. Kwizda

cs. és kir. oszt.-magyar és román kir. udvari szállító, kerületi gyógyszerésznél Korneuburg, Bécs mellett.

„Stearoptinum“

(Olaj-sebtapasz)

**Bámulatos gyorsan gyógyító
olaj-sebtapasz, amely egyetlen
a maga nemében s egy
régis család titka.**

Budapesten a katonaságnál orvosilag rendelve.

Biztosan gyógyítja s a fájdalmat rögtön csillapítja bármily sebeknél: **vágás, zuzódás, égés, lagyas, mindenféle kelevény, a női emlők gyuladása és gyülése, a titkos betegségek, kiütések stb.**

Egy adag ára használati utasítással együtt 2 korona.

2074

A hatásért kezességet vállal, a mi, ha elmaradna, — a pénzt visszaszolgáltatja a „Stearoptinum“ laboratoriuma. — A pénz beküldésével vagy utánvétellel megrendelhető a „Stearoptinum“ laboratoriumában: **Budapest, VII. kerület, Mexikói-ut 88., II. 25.**

Alig használt

Meteor

férfi tandem,

teljesen új pneumatik garnitúrával,

eladó

Hammer Vilmos

kerékpár üzletében

Szabadságtér 7-ik szám alatt.

Teljesen új,

barokk stílusú

ebédlő

berendezés,

továbbá

hálószoba- és konyhabutor

jutányosan megvehető.

Bővebbet a kiadóhivatalban. 2335

Árverési hirdetmény.

Alólirott, mint vb. id. Roth Bernát, gyuliczai kereskedő csödtömeggondnoka, említett csödtömeg választmányának f. évi 3. sz. határozatában lett elrendelése folytán — közhirre teszem, miszerint a gyuliczai határban, a tótváradai vasúti állomáshoz közelfekvő, 500 kor. értékű, fából épült, két szoba, konyha lakrészekből álló korsmahelyiség (barakk), mint felülépitmény, melyhez egy fedett tekepálya is tartozik, **folyó évi augusztus hó 14-én délelőtt 10 órakor a helyszínén megtartandó nyilvános szóbeli árverésen készpénzfizetés mellett fog eladatni.** Megjegyzetetik,

hogyan az árverés eredményének jóváhagyását említett csöd választmányának tartotta fenn.

Felhívom ezért a venni szándékozók, hogy a kitűzött napon és időben, a tótváradai vasúti állomáson megjelenni sziveskedjenek.

Közelebbi felvilágosítás nyerhető — az árverés napjáig, alulirott ügyvédi irodájában M.-Radnán.

Kelt M.-Radnán, 1900. évi augusztus hó 5-én.

Bartos Gusztáv,

2333

ügyvéd,

mint vb. id. Róth Bernát csödtömeggondnoka.

2690—1900. pm.

Pályázati hirdetmény.

Arad szab. kir. város közönségénél egy 2200 korona fizetéssel és 440 korona lakbér illetménnyel javadalmazott fogalmazói állás üresedésbe jövén, felhívom mindazokat, akik ezen állást elnyerni óhajtják, s az 1883. évi L. t. cz. 3-ik szakaszában meghatározott minősítéssel bírnak, hogy pályázati kérvényüket hozzám a folyó évi szeptember hó 10-ig benyújtsák.

Aradon, 1900. évi augusztus hó 11-én.

Salacz,

királyi tanácsos polgármester.

2693—1900. pm.

Pályázati hirdetmény.

Arad sz. kir. város közönségénél egy 500 korona évi fizetéssel és 100 korona lakbérilletménnyel javadalmazott szülész női állás üresedésbe jövén, felhívom mindazokat, akik ezen állást elnyerni óhajtják, s az 1876. évi XIV. t. cz. 51. szakaszában meghatározott minősítéssel bírnak, hogy pályázati kérvényeiket hozzám a folyó évi szeptember hó 10-ig benyújtsák.

Aradon, 1900. évi augusztus hó 11-én.

Salacz,

kir. tan. polgármester.

Birtok- és ház eladás.

1. Egy nagy emeletes sarok bérház a főtérhez közel üzlethelyiségekkel és lakhelyiségekkel olcsó áron eladó. Kimutatás szerint e ház évi 7% tiszta jövedelmet hajt, minden kiadásokat bőven leszámítva. Az összes üzlet- és lakhelyiségek ki vannak adva. Fizetési feltételek igen kedvezők.

2. Egy kisebb bérház üzlet- és lakhelyiségekkel 7000 frttért örök áron eladó. Leszámítva minden kiadást évi 10% tiszta hasznot hajt.

3. Egy kis birtok 190 magy. hold nagyságú, az aradi határban, egy tagban, kitűnő elsőrendű föld, lakházzal, kerttel és gazdasági épületekkel, örök áron eladó. Utolsó ára 45,000 frt. A vételhez 20,000 frt készpénz szükséges, a hátralék 6—8 évre kisebb kamatok mellett törleszthető. Aradtól egy órányira fekszik az országút mentén és olcsón eladó, mivel a tulajdonos távol lakik és nem kezelheti.

4. Egy kis elsőrendű földből álló birtok Dombegyházán 210 katasztrális hold 1600□-ól kiterjedésű, kevés épületekkel, holdja 445 frtjával örök áron eladó. A vételhez az összeg fele kívántatik, a többi kisebb kamattal több évig törleszthető.

5. Egy kis birtok 34 magy. holdas, az aradi határban, lakházzal, nagy kerttel és gazdasági épületekkel, fundus instructus, hozzátartozó 22 drb. különféle marhával és a gazdasághoz tartozó mindennemű eszközökkel, nagymennyiségű széna- és szalmatakarmanynyal együtt, örök áron eladó. Ára 13,000 frt. A birtokra 6000 frt betáblázva van, a mi átvehető és törleszthető. Az eladás csakis betegség miatt történik.

Ezenkívül még számos nagyobb és kisebb birtok- és ház eladásokkal vagyok megbizva, miért is venni szándékozók, bizalommal fordulhatnak hozzám.

Szép szölkök, kisebb és nagyobb, eladásra vannak nálam előjegyezve.

Bővebb felvilágosítást nyujt:

2329

Rosenberg Károly, ügynök

Eötvös-utca 12. (az udvarban jobbra.)

Főnyeremény kedvező esetben: **Egy millió.**

VI. sorsjáték 5. osztályára

Érvényes

* Osztálysorsjegyek *

nálunk rendkívüli nagy számválasztékban kaphatók.

5. osztály főnyereménye: 100,000 Korona.

Huzás már 1900. augusztus 22. és 23-án.

Megváltási sorsjegyek árai:

1/4 - Kor. 32.-	1/4 - Kor. 8.-	1/4 - Kor. 134.-	1/4 - Kor. 34.-
1/2 - Kor. 18.-	1/2 - Kor. 4.-	1/2 - Kor. 68.-	1/2 - Kor. 17.-

Aradi ipar- és népbank pénzváltó-üzlete

a m. kir. szab. osztálysorsjáték főelárusítója
ARADON, „Fehér Kereszt” szálloda épület.

VÁROSI ÉS MEGYEI TELEFON: 100 SZÁM.

Osztálysorsjegyek kaphatók továbbá: Hammerschlag Lipót (Andrástér), Hussert M. (Atzél Péter-utca), Rothstein Mór (Szabadság-tér) és Hegyesy Ferenc (Templom-utca) aletárusítóinknál.

Színházi versenybazár.

A színház épület déli oldalán, a tizenhárom vértanu szoborral szemben.

Külön osztály

7, 15 és 30 krajczáros

15 árukra. 21

Disztárgyak a legszebb kivitelben 30 krtól feljebb.
Képes levelező-lap album 100 lapnak 45 krtól feljebb.
Kézitáskák (utazó) amerikai bőrből 77 krtól feljebb.
Férfi redős ingek, fehér és színes 88 krtól feljebb.
Férfi alsó nadrág 49 krtól feljebb.
Férfi gallérok, 10 krtól feljebb.
Férfi kézelők fehér és színes 19 krtól feljebb.
Férfi nyakkendők 9 krtól feljebb.
Zsebkendők, dutzatja 55 krtól feljebb.
Dohánytárczák, bőrből, 19 krtól feljebb.
Nap és esernyők, 88 krtól feljebb.
Női és férfi övek 15 krtól feljebb.
Alkalmi disztárgyak rendkívüli olcsó árakban.
Gyermekjátékok óriási választékban minden árban

kaphatók

az aradi színházi versenybazárban

a 13 vértanu szoborral szemben.

Rosenblüh H. és Társa

Arad, Szabadságtér és Forray-utca sarkán.

Nyári kelmék, crettonok, zephirek, delain, battisztok, pique

jóval leszállított áron.

Különösen figyelmébe ajánljuk a nagyérdemű közönségnek, hogy minden

péntek délután

maradék vásárt rendezünk **==** az összes árucikkekéből.

Nagy választékban vannak **Double angol plaidek,**

a melyekből egy most divatos gallér serpentin fagon már 10 frttól kezdve kapható.

Rosenblüh H. és Társa Arad,

Szabadság-tér és Forray-utca sarok.

Fegyházban kötött férfi, női és gyermek harisnyák kizárólagos raktára.

24107/900.—XVII. sz.

Árverési hirdetés.

Az aradi m. kir. pénzügyigazgatóság részéről közhírre tétetik, hogy a Soborsin-Valemarei kincstári vashidnál levő komp 1900. évi augusztus hó 27-én d. e. 10 órakor a helyszínén tartandó zárt ajánlati tárgyalással egybekötött nyilvános szóbeli árverésen, teljes felszereléssel együtt, a legtöbbet ígérőnek el fog adatni.

Kikiáltási-ár 821 kor., a bánatpénz 82 korona.

Meghivottak által tett, valamint távirati és utóajánlatok még akkor sem fogadtatnak el, ha azok egy esetleges későbbi árverésre kötelezőleg tétetnek.

Az elárverezendő tárgyak a soborsini hidnál bármikor megtekinthetők.

Bővebb felvilágosítás az aradi m. kir. pénzügyigazgatóságnál (XIII. sz. szoba) és a soborsini utmesternél szerezhető.

Aradon, 1900. augusztus hó 4-ikén.

2339 M. kir. pénzügyigazgatóság.

!! Gazdák és állattenyésztők

megégyeznek abban, hogy Magyarországon az állattenyésztés hanyatlak. Ennek oka kétségtelenül az utóbbi időben elharapódzott állat-

betegségekben keresendő. E tekintetben **kiszámíthatatlan jelentősége van Somogyi Géza** találmányának az

„**állatok emésztését elősegítő por**“-nak,

a mely fokozza az állatok ellentálló képességét

mindenféle betegségek ellen és elősegíti a hizást.

Somogyi-féle állattáppor. A 13.652. számú szabadalmazott D. 46. sz. Iparengedélyvel ellátott Somogyi Géza-féle állatok emésztését elősegítő por 56.086. és 36775. számú törvényes védjeggyel bír és a hivatalos vegyelmezésen kívül első rendű gazdaságok, állatorvosok, gazdasági iskolák, egész község által kipróbálva van. akik írják, hogy nemcsak sertéseknek, de mindenféle állatnál feltűnő és bámulatos hatású, szóval biztos hatású por; kétszázézer ember használja, elismeri és dicséri a por csodás hatását. étvágy, emésztés, hizási szerül is kifizeti magát a por használása. Minden háznál nélkülözhetetlen.

Elismerő levelek vannak még huszár és tüzer ezredekől is, kik a lovaknál is óriási eredménnyel alkalmazták. — egy csomag 18 kr., 1/4 kilós doboz 45 kr., 1/2 kilós doboz 90 kr.

Utastítás és elismerő levelek bárhol megnézhetők. — Vizsont eladók nagyobb kedvezményben részesülnek.

Kapható Aradon: Földes Kelemen gyógyszerész urnál, Vojtek és Weisz drogouista, Eles Armin, Fejér Gyula, Karácsonyi Antal, Daimel Lajos, Pollák József, Nagy Farkas, Ring Zsigmond, Weisz Dávid, Ferber Lajos urak fűszerkereskedésében és ugy Aradon mint Aradmegyében bármely üzletben.

Orvosi intézet

nyitva reggel 6 órától este 7 óráig (kivéve d. e. 9—11-ig.)

A közönség rendelkezésére a következő gyógyszerközök állanak:

Villam-fény fürdő:

1. Rheuma, köszvény, idegyulladások (ischias), oldal s arcfájdalmak, neuralgia, mell s hashártya izaadmányok, fémmérgezések, (higgyauy, zink, ezüst, ólom).

2. Vérhaj (higgyauy s jódkura segítése), elhízottság, zsírosodott sziv, fehérjés vesegyulladás, cukorbetegség.

3. vérszegénység, idegkimerülés (neurasthenia), idegesség.

4. Régi bőrbajok, scrophula, bőrfarkas (lupus) gyógyítására.

A betegség szerint a fényfürdőt hidegvíz-gyógymód, massage vagy bepakkolás követi. Egyszeri használat 1 frt 25 kr., 15 jegy 15 frt.

Beléző kamarák. (Inhalatíó) Gleichenberg, Ems mintára, acut és régi gége, tüdőhurutnál, valamint tüdőtágulatnál, asthmánál. Egyszeri használat 75 kr., 15 jegy 9 frt.

Hidegvíz-gyógymód. Egyszeri használat 60 kr., 15 jegy 7 frt.

Svéd gymnastica gyöngült izomzatú reconvalescensek erősítésére, szük mellkasú, valamint szivbajos gyermekek s felnöttek edzésére s munkaképessé tételére.

Havi díj 10 frttől feljebb az eset minősége szerint. Minden beteg saját orvosának utastítása, avagy az én tanácsom szerint részeseül kezelésben. — Minden ténykedés személyes felügyeletem mellett fog történni.

Dr. HECHT A.,

Arad, Templom-utca, Minorita-palota.

Telefon szám 270.

A női szépség emelésére, tökéletesítésére s fenn-tartására a legkitünőbb, teljesen ártalmatlan, vegy-tiszta és zsírmentes készítmény a . . . . .

Margit-Créme.

Rövid idő alatt szüntet szepőt, májfoltot, pattanást, bőrtkát (mitesser) és minden más bőrbajt. Kisimítja a ráncokat és himlőhelyeket, még koros egyéneknek is üde bájos arczzint kölcsönöz.

Hamisításoktól óvakodjunk. Vannak értéktelen utánzatok és hamisítások, melyek a lehetőségig hasonló alakban, kiállításban és árban kerülnek forgalomba, sőt a használati utastítás és hirdetési szöveg is az enyémnek másolata. Az ilyen utánzatoktól tessék óvakodni és csakis oly készítményeket elfogadni, melyek czimeres védjeggyel vannak lezárva. — Készítményeim a nméltóságú m. kir. kereskedelmi miniszterium által 4960. sz., valamint az osztrák kereskedelmi miniszterium által 41.104. sz. védjeggyel láttattak el. Legkiválóbb orvosi tekintélyek által ajánlatnak. Felelőseget csakis az én általam forgalomba hozott készítményekért vállatok.

A Margit Crème, miként az országos m. kir. chemiai intézet és központi vegykísérleti állomás vizsgálatai bizonyították, higgyauy, ólomot nem tartalmaz, tehát egy teljesen ártalmatlan vegykészítmény. — Ára 50 kr., nagy 1 frt, szappan 35 kr., puder 60 kr., arcvíz 50 kr., fogszappan 50 krajczár.

Üres tégelyek vissza nem vétetnek, sem meg nem töltetnek.

Gutori Földes Kelemen

gyógyszertára és vegyészeti laboratoriuma Aradon.

Hamisításoktól óvakodjunk, csakis törvényes védjeggyel ellátott dobozok valódiak.

Kapható minden gyógyszerárban és illatszerekkereskedésben.

Haszonbérbeadási hirdetés.

A Dulovics örökösök tulajdonát képező dombegyházi birtok és pedig a Kevermes alatti 1100 □-örelvel számított 400 hold kiterjedésű szántó, ugy a vizesi pusztával határos 1600 hold kiterjedésű szántó és kaszáló földek a **1900. év augusztus hó 15-ikén** Horvát Imre bérleti tanyáján délelőtt 10 órakor kezdetét veendő írásos ajánlattal egybekötött alku tárgyalás mellett, 1901. évi október 1-90 napjától kezdődőleg 12 egymást követő évre bérbe fognak adatni.

Haszonbérelni kívánók oly hozzáadással értesítettnek, hogy írásbeli zárt ajánlataikat alólirottnál Gyorokon, hol a haszonbéri feltételek naponta betekinthezők, az alku tárgyalást megelőző napig benyújthatják.

A kis pusztára vonatkozó írásbeli zárt ajánlatok 800 korona, a nagy pusztára vonatkozóknak pedig 2000 korona készpénz, mint bánatpénzzel kell ellátva lenniök, melyek közül a birtokos család részéről elfogadhatóknak találtak, vissza fognak tartatni, ellenben azok, melyek bármi tekintetben is kifogás alá esnek; ajánlat tevőknek az alku tárgyalás napján fognak visszaadni.

Kelt Gyorokon, 1900. évi július hó 15-én.

Gyürky Gábor,
2136 mint a Dulovics örökösök megbízottja.

48113—900. 362—900. sz.

Faeladási hirdetés.

Aradmegye Szemlak község határában fekvő vallás alapítványi erdőben 1900. évi november hó 1-től számított egymásután következő három éven át évenként 19 és 24/100 holdon, együttvéve 57 és 72/100 kat. holdon kihasználásra kerülő tővön mintegy 11747 köbmé-

terre és 28859 korona értékre becsült szil- és nyárfanemekből álló fahozam eladása végett f. évi augusztus hó huszonötödik (25) napján a vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszteriumnál zárt ajánlati verseny fog tartatni.

Az egy koronás bélyeggel és „Ajánlat a szemlaki vágásokra“ czimű felirattal, továbbá valamely közalap. számtartóságnál, vagy kir. adóhivatalnál készpénzban vagy megfelelő tőzsdei árfolyam szerint számított értékű állami értékpapirokban leteendő kettőezernyolcszázkilenczven (2890) korona értékű bánompénz lefizetéséről szóló nyugtával ellátott ajánlatokban kijelentendő, hogy ajánlattevő a feltételeket imeri, magát azoknak feltétlenül aláveti.

1. A zárt ajánlatok folyó évi augusztus hó 25-ik napjának déli 12 óráig a vall. és közokt. m. kir. miniszterium segédhivatali főigazgatójánál (V. Holcz-utcz 8. szá.) nyujtandók be.

2. Később érkezett, a feltételektől eltérő, vagy utóajánlatok figyelembe nem vétetnek.

3. A versenyzők közöttli szabad választás, illetőleg a tett ajánlatok elfogadásának, vagy visszautastításának joga, tekintet nélkül a beajánlott bérösszegre, a vallás és közokt. m. kir. miniszter urnak fentartatik.

4. A részletes feltételek a miniszterium erdészeti osztályában és a segédhivatali főigazgatójánál, valamint az erdőgondnokságnál Csákován (Temes) és a főerdőőr-nél Szemlakon (Gedus) betekinthezők.

Csákován, 1900. évi július 1-én.

A kir. közalapítványi erdőgondnokság.

2067 (Utánnymot nem díjaztatik.)

Egy jókarban lévő
forgatható

tekeasztal

felszereléssel,
megvételre kerestetik.
Bővebbet a kiadóhivatalban.

== Kiadó ==
üzlethelyiség.

Templom-utca 8. sz. a.

egy már 20 év óta fennálló és
jelenleg **Ingusz I. és fia**
által birt papir- és könyvkeres-
kedésnek való helyiség 1900I.
május hó 1-től kiadó. Bővebbet
a háztulajdonosnál. 2346

Szőlő eladás.

A kovaszinczi hegyen
egy 6 katasztrális holdból álló
igen szép fekvésű

SZŐLLŐ

egy részben forgatva, 1000 s
nehány száz csemege tőkével
beültetve, mely már az idén
szép termést ígér, tágas lakó-
szoba és konyha, közel kut,
kitünő vízzel

eladó,

avagy fele részben is eladó.

Bővebb értesítést lehet nyerni
Horváth Pálnál, Magyar-utca
10. szám alatt.

Egy csinosan butorozott
utezai szoba
a főtéren
minden órában kiadó.

Ugyanott felvétetik egy vagy két
vidéki tanuló, kik a felsőbb is-
kolákat végzik.

Bővebbet e lap kiadóhivatalában.

**Első Leánykiháza-
= sitási Egylet =**

részére

kerestetik

fix fizetés és jutalék
mellett csakis Aradvá-
ros területére

ügynök.

**I. minőségű
fali téglát**

ezer darabonként
26 korona 40 fill.

és
fedélcserép téglát
ezer darabonként
22 Kor.-ért
ajánl

Kaiser Ádám

mezőberényi téglagyáros

tetszés szerinti mennyiségben,
Mező-Berény vasuti állomásra
szállítva és ott saját felelőssége
mellett vasuti kocsiba rakva.

SZABAD BEMENET!!! ●●●●● SZABAD BEMENET!!!

SCHREYER HARRY
HANGSZERKIÁLLÍTÁSA

ARAD, SZABADSÁGTÉR 21.

Zongorák, * Harmoniumok, * Mesterhegedűk és gordonkák.

Czimbalmok. * Mindenféle fuvó hangszerek.

Mechanikus zeneművek. == Zeneautomaták. == Hangszer-különlegességek.

HANGSZER-KELLÉKEK.

2195

Nyitva: f. évi jul. 15-től szept. 1-ig, naponta d. e. 10-12-ig, d. u. 3-7-ig.

SZABAD BEMENET!!! ●●●●● SZABAD BEMENET!!!

== Csak nőket érdekelhet e szenzátiós felfedezés! ==

„AFRODITIN“

mellszépítő, a háremhölgyek csodahatású laurus-irja, mely visszavarázsolja a női kebel elvesztett ifjúi üdeségét, ruganyos teltségét. A testbört bársonylágyágúvá és so-lyemfényűvé varázsolja. Ezen csodahatású ír gyógynövényekből készül, tehát semmiféle ártalmas anyagot nem tartalmaz. Egy tégely ára használati utasítással 4 korona. **Törvényesen védve.** A pénzbeküldésével vagy utánvétellel megrendelhető a „Stearoptinum“ laboratóriumában
Budapest, VII. kerület, Mexikói-ut 88. sz.